

استاندار آذربایجان شرقی:

سپاه در محرومیت‌زدایی کارنامه‌ای درخشان دارد

در صفحه یک

شنبه ۸ آذر ماه ۱۴۰۴ سال نوزدهم شماره ۳۴۵۱ قیمت ۵۰۰۰ تومان

طرح نو بررسی می‌کند:

کتاب «معجم البلدان» وزبان پیشین مردم آذربایجان

طرح نو؛ گروه فرهنگ و ادب : در این مطلب کوتاه، با توجه به اشاره‌ی یکی از مهمترین منابع تاریخی و جغرافیایی یعنی «معجم البلدان» نوشته یاقوت حموی ۵۷۵ - ۶۲۶ هجری قمری (بیش از ۸۰۰ سال پیش) به «زبان آذری» برای گویش مردم آذربایجان، تلاش می‌شود به صورت خلاصه این موضوع مورد بررسی قرار گیرد. معجم البلدان یک فرهنگ جغرافیایی است که شامل مهمترین مصادر جغرافیایی در دوره اسلامی است. در این کتاب درباره بیش از

۱۵۰۰۰ موضوع جغرافیایی بحث شده است که نویسنده (یاقوت حموی) خود در بیشتر این شهرها و مکان های جغرافیایی حضور داشته. این کتاب یکی از بارزترین منابع تاریخی و جغرافیایی است که بسیاری از بزرگان تاریخ و جغرافیا درباره ارزش آن سخن گفته اند. یاقوت به بیشتر شهرهای ایران آن زمان سفر کرده و هرچه را که از مکان و مردم دیده و شنیده ، نوشته است. وی در سال ۶۱۰ ه.ق در تبریز بوده است: «...»

در صفحه ۴

سیاست

مشاعره جنگی نادرشاه با سلطان عثمانی؛

جایگاه زبان فارسی در دربار ایران و عثمانی

طرح نو؛ سردبیر : مشاعره جنگی میان نادرشاه افشار، پادشاه ایران در قرن هجدهم، و سلطان محمود ترک عثمانی نمونه‌ای کم‌نظیر و بی‌سابقه از جدال ادبی و سیاسی است که در بستری از تنش‌های تاریخی

بین دو امپراتوری قدرتمند آن زمان شکل گرفته است. این جدال نه در میدان نبردهای نظامی، بلکه در قالب نامه‌نگاری‌ها و دیوان‌سرایی به زبان فارسی انجام شده که نشان‌دهنده تسلط هر دو طرف بر فرهنگ و ادب ایرانی است.....

طرح نو

روزنامه کثیرالانتشار

سرمقاله

۲

نگرشی نو به «هویت قومی» و «هویت ایرانی»

طرح نو؛ سردبیر

امروزه مفهوم «هویت ایرانی» تنها مختص به یک قوم خاص نیست بلکه محصول تعامل و پیوند گروه‌های مختلف قومی همچون کردها، آذری‌ها، لرها، بلوچ‌ها، ترکمن‌ها و عرب‌هاست. هر یک از این اقوام با افزودن لایه‌های فرهنگی و هویتی خود، به تداوم و غنای هویت ایرانی کمک کرده‌اند. این هویت ترکیبی از ویژگی‌ها و تجربه‌های متنوع قومی است که در گذر زمان به شکل واحدی درآمده و دیگر قابل تفکیک از یکدیگر نیست.

هویت ایرانی بر دو رکن اصلی استوار است؛ نخست میراث فرهنگی که شامل آداب و رسوم مشترکی چون نوروز، سیزده بدر، چهارشنبه سوری، جشن مهرگان و آیین اسلامی است، و دوم میراث مکتوب و زبان فارسی که به رغم وجود زبان‌ها و گویش‌های محلی مانند آذری و کردی، زبان ملی و ابزار ارتباطی اصلی همه اقوام به حساب می‌آید. در این زمینه، بسیاری از بزرگان شعر و ادب اقوام ایرانی به زبان فارسی آثاری فاخر خلق کرده‌اند. و این میراث، متعلق به همه ایرانیان است، نه فقط فارس‌زبانان. در بعد سیاسی نیز، میراثی کهن وجود دارد.....

طرح نو بررسی می‌کند:

کتیبه‌های پارسی در آن سوی ارس؛ از سده‌ی پنجم تا

چهاردهم هجری

در صفحه یک

ورزش

۳

دانیال در پست غیر تخصصی هم گل کاشت!

اقتصاد

۲

وقتی نبض تولید در دست بانوان کار آفرین است

استاندار آذربایجان شرقی:

سپاه در محرومیت‌زدایی کارنامه‌ای درخشان دارد

طرح نو؛ گروه خبر

استاندار آذربایجان شرقی با تمجید از عملکرد سپاه گفت: سپاه استان در محرومیت‌زدایی و اجرای طرح‌های اقتصادی کارنامه‌ای درخشان از خود بر جای گذاشته است.

بهرام سرمرست در آیین افتتاح یک هزار و ۲۵۱ طرح محرومیت زدایی و اقتصاد مقاومتی بسیج، با قدردانی از اقدامات سپاه در حوزه‌های محرومیت‌زدایی و اقتصاد مقاومتی گفت: وضعیت استان در اجرای این طرح‌ها قابل تحسین است و سپاه استان علاوه بر مأموریت های اصلی خود، در رفع محرومیت نیز کارنامه‌ای درخشان دارد. وی افزود: حضور و همراهی دستگاه‌های اجرایی در اجرای پروژه‌های محرومیت زدایی نشان دهنده باور آنان به ضرورت خدمت‌رسانی و بهبود شرایط زندگی مردم است.

استاندار آذربایجان شرقی تأکید کرد: در مسیر حل مشکلات مردم نباید به مرزبندی‌ها توجه کرد؛ هرچا پروژه‌های نیمه تمام وجود دارد باید هم افزایی ایجاد شود تا به سرانجام برسد.

سرمرست با اشاره به برنامه استان برای توسعه انرژی‌های نو گفت: معاونت توسعه استانداری مأموریت یافته تا نصب پنل‌های خورشیدی در ادارات استان را با جدیت دنبال کند.

وی تصریح کرد: عزم مدیریت استان بر استفاده از همه ظرفیت‌ها و بهره گیری از افراد صاحب انگیزه در امور عام المنفعه است.

استاندار آذربایجان شرقی همچنین با بیان اینکه سیاست دولت و شخص دکتر پزشکیان در بحث محله محوری بر تقویت ظرفیت‌های موجود و پر کردن خلأهای خدماتی است، یادآور شد: استان نیز در همین مسیر حرکت می‌کند و دستگاه‌های اجرایی باید با همکاری کامل در رفع محرومیت و رونق تولید کام بردارند.

در این مراسم، سردار عباسقلی‌زاده، فرمانده سپاه عاشورا نیز با بیان اینکه قرار گرفتن آذربایجان شرقی در جایگاه استان رئیس‌جمهور مسئولیت‌ها را سنگین‌تر کرده است، گفت: سپاه عاشورا و مجموعه‌های بسیج در استان آمادگی کامل دارند تا در خدمت رسانی به مردم و همکاری با دولت نقش آفرینی کنند و عقب ماندگی‌ها را جبران کنند.

وی افزود: هدف ما این است که آذربایجان شرقی در حوزه محرومیت زدایی و اقتصاد مقاومتی به عنوان استان پیشرو کشور مطرح باشد.

طرح‌های بهره‌برداري شده در این مرحله شامل موارد زیر است:

- * بهره برداری و تحویل واحدهای طرح نهضت ملی مسکن و خانه محرومان
- * طرح‌های آبرسانی به روستاها
- * نصب و راه‌اندازی پنل‌های خورشیدی
- * آسفالت راه‌های روستایی، جاده‌های بین مزارع، مسیرهای منتهی به مزار شهدا و محوطه حوزه‌ها و پایگاه‌های بسیج
- * افتتاح کارگاه‌های اشتغال‌زایی
- * اجرای پروژه‌های عام‌المنفعه
- * احداث و بهره‌برداری از خطوط انتقال و کانال‌های آب کشاورزی

طرح نو بررسی می‌کند:

کتیبه‌های پارسی در آن سوی ارس؛ از سده‌ی پنجم تا چهاردهم هجری

جدیدترین آن ۱۳۸۲ ه.ق است.

معرفی کتیبه‌های فارسی در سرزمین اران

کتیبه‌های فارسی گردآوری شده در این کتاب به دو دسته کلی تقسیم می‌شوند: یکم- کتیبه‌های تاریخی مربوط به بناهای تاریخی یا فرمان‌ها. دوم- سنگ‌گورها و کتیبه‌های مربوط به درگذشتگان. که این سنگ‌نبشته‌ها در سه گونه جایگاه قرار دارند: ۱- در محل اصلی خود در بناهای تاریخی و آرامگاه‌ها. ۲- در گورستان‌های شهرها و قصبه‌ها. ۳- در موزه ها و انستیتوهای مختلف. گروه اول، بناهای تاریخی. این بناها عبارت‌اند از:

۱- مجموعه معماری شکوهمند سرای شیروانشاهان در باکو

۲- مسجد جامع باکو از کهن‌ترین مسجدهای شهر که به موزه فرش تبدیل شده است

۳- مسجد مولانا احمد در بخش قدیمی باکو ، کوچه صابر

۴- مسجد خواجه امیرشاه در بخش قدیمی باکو

۵- دروازه قدیمی حصار «ذوالفقارخان» در باکو

۶- کهنه مسجد در کوچه آصف زینعلی باکو

۷- منار قصبه « مردکان» در نزدیکی باکو

۸- مقبره پیرعلی بابا در قصبه « تورکن» در نزدیکی باکو

۹- مسجد و مقبره خلیفه علی در قصبه « بوزوونا» نزدیک باکو

۱۰- مسجد طوبی شاهی

۱۱- مسجد نظام الدین در قصبه امیراجان

۱۲- مسجد قصبه «سرا»

۱۳- رباط یا کاروانسرای «بنگی» واقع در میان راه باکو و سالیان بطرف آستارا

۱۴- کتابت یوسف فرزند شیخی در شهر خالدان واقع در میان باکو و گنجه

۱۵- مقبره پیرشاهی در قصبه پیرشاهی

۱۶- رباط خواجه بخشی در قصبه «نردان» یا نارداران

۱۷- مسجد بیلگه در قصبه بیلگه

۱۸- مسجد و حمام دیگه واقع در قریه دیگه

۱۹- مسجد و زاویه واقع در قصبه کرده‌خانه

۲۰- مسجد ییلر

۲۱- حمام در قصبه رامانا

۲۲- خانقاه پیرحسین

منابع:

- ۱- کتاب ایران و قفقاز ، پرویز ورجاوند ، برگه ۳۳۳ به بعد. نشر قطره ۱۳۷۸ خورشیدی
- ۲- کتاب Corpus of Epigraphic Monuments of Azerbaijan نوشته M.S

M.S چاپ باکو در ۱۹۹۱ و ۲۰۰۱ میلادی.

سرمقاله

نگرشی نوبه «هویت قومی» و «هویت ایرانی»

طرح نو؛ سردبیر
 امروزه مفهوم «هویت ایرانی» تنها مختص به یک قوم خاص نیست بلکه محصول تعامل و پیوند گروه‌های مختلف قومی همچون کردها، آذری‌ها، لرها، بلوچ‌ها، ترکمن‌ها و عرب‌هاست. هر یک از این اقوام با افزودن لایه‌های فرهنگی و هویتی خود، به تداوم و غنای هویت ایرانی کمک کرده‌اند. این هویت ترکیبی از ویژگی‌ها و تجربه‌های متنوع قومی است که در گذر زمان به شکل واحدی درآمده و دیگر قابل تفکیک از یکدیگر نیست.
 هویت ایرانی بر دو رکن اصلی استوار است؛ نخست میراث فرهنگی که شامل آداب و رسوم مشترکی چون نوروز، سیزده بدر، چهارشنبه سوری، جشن مهرگان و آیین اسلامی است، و دوم میراث مکتوب و زبان فارسی که به رغم وجود زبان‌ها و گویش‌های محلی مانند آذری و کردی، زبان ملی و ابزار ارتباطی اصلی همه اقوام به حساب می‌آید. در این زمینه، بسیاری از بزرگان شعر و ادب اقوام ایرانی به زبان فارسی آثاری فاخر خلق کرده‌اند و این میراث، متعلق به همه ایرانیان است، نه فقط فارس‌زبانان.
 در بعد سیاسی نیز، میراثی کهن وجود دارد؛ اقوام ایرانی، از جمله کردها، لرها و بلوچ‌ها و بخصوص ترک‌ها، تاریخ حکومت‌داری و نقش‌آفرینی در سرزمین ایران دارند. بنابراین تاریخ ایران به هیچ قوم خاصی محدود نمی‌شود.
 مطالعات تاریخی نشان می‌دهد که تفکیک قوی بر اساس هویت قومی و ظهور قوم‌گرایی، پدیده‌ای نسبتاً جدید است. تا اواسط قرن بیستم، زبان و هویت قومی که مانع وحدت یا مشارکت سیاسی بودند، خوشبختانه کمتر نمود داشتند؛ نمونه بارز آن شرکت اقوام مختلفی مانند آذری‌ها، بختیاری‌ها و گیلانی‌ها در جنبش مشروطه است که هویتی ایرانی و سیاسی خلق کرد. همچنین، انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی نیز نمونه‌ای از اتحاد اقوام گوناگون برای اهداف مشترک ملی بوده‌اند.

از سوی دیگر، مشکلات و جدایی‌های قومی در ایران ریشه در مداخلات خارجی و ضعف حکومت‌های مرکزی تاریخی دارد؛ تقسیمات سرزمینی مانند کردستان پس از جنگ چالدران، جدا شدن بخش‌هایی از قفقاز و بلوچستان ناشی از دخالت بیگانگان و سوءمدیریت داخلی بوده است. در تاریخ ایران، اختلافات واقعی قومی عمدتاً ناشی از تهاجمات خارجی یا بهره‌کشی حکام برای جنگ‌های ایلی بوده و نه جدایی ذاتی اقوام.
 در نهایت باید گفت که همبستگی ملی ایرانیان نتیجه تاریخ مشترک، پیوند زبانی و فرهنگی از طریق زبان فارسی، باورهای دینی مشترک و ساختارهای اداری متمرکز است. لذا ساختار قومی ایران از یک پدیده گذرا یا سیاسی، بلکه یک واقعیت تاریخی-فرهنگی است که نباید آن را با قوم‌گرایی اشتباه گرفت. طرح هویت قومی به معنای تأکید بر تفاوت‌ها نیست بلکه فرصتی برای درک عمیق‌تر تنوع و وحدت هویتی ایران است.

منبع: بخشی از مقاله «جهانی شدن و هویت قومی در ایران»؛ با تأکید بر مولفه‌های زبان و آداب «رسوم»

وقتی نبض تولید در دست بانوان کارآفرین است

گفت‌وگو با بانوان کارآفرین در راه اندازی شرکت تولید لوازم آرایشی

جای پای بانوان کارآفرین در راه اندازی شرکت تولید لوازم آرایشی

یک واحد تولید انواع موم اپیلاسیون (سرد، گرم و دائم) و ظروف پلاستیکی آرایشی و غذایی با اشتغالزایی مستقیم ۱۲ نفری و سرمایه‌گذاری و مدیریت بانوان کارآفرین، مقصد بعدی برنامه سه شنبه‌های اقتصادی این هفته بود.
 استاندار آذربایجان شرقی در بازدید از این واحد تولیدی که سال ۱۴۰۰ توسط بانوان کارآفرین تأسیس شده و تاکنون حدود ۸۰ میلیارد تومان در آن سرمایه‌گذاری شده است، در جریان ظرفیت‌ها و مشکلات آن قرار گرفت.
 در جریان بازدید استاندار، مدیران شرکت مهم‌ترین چالش‌ها و موانع پیش‌روی فعالیت خود را مطرح کردند که مسائل مربوط به زمین، امور مالیاتی و مشکلات مرتبط با اخذ تسهیلات بانکی از جمله مهم‌ترین آن‌ها بود.
 سرمست پس از شنیدن مشکلات مطرح شده، بر بررسی دقیق موارد و تلاش برای رفع موانع تولید با همکاری دستگاه‌های اجرایی و اقتصادی استان تأکید کرد.

دستور استاندار آذربایجان شرقی برای تسریع در حل مشکلات واحد تولیدی ورقه کارت

در ادامه برنامه‌های «سه‌شنبه‌های اقتصادی» این هفته، استاندار آذربایجان شرقی در یک واحد تولید ورق کارت در شهرک صنعتی شهید سلیمی حضور یافت و در جریان وضعیت تولید، ظرفیت‌ها و چالش‌های این واحد صنعتی قرار گرفت.
 این شرکت فعال در زمینه تولید ورق کارت در سال ۱۳۷۶ توسط بانوان کارآفرین تأسیس شده و تاکنون ۳۵۰ میلیارد تومان در آن سرمایه‌گذاری شده است. این شرکت با ظرفیت تولید سالانه ۶ هزار تن انواع ورق و محصولات مرتبط، برای ۵۰ نفر اشتغال مستقیم ایجاد کرده است.

در جریان این بازدید، مدیران شرکت مهم‌ترین چالش‌های پیش‌روی فعالیت خود را مطرح کردند که تأمین سرمایه در گردش، کمبود نیروی انسانی، تعدد سامانه‌های اداری و نظارتی برای واحدهای تولیدی، افزایش هزینه حامل‌های انرژی و مشکل تأمین سوخت ماشین‌آلات از جمله موارد عنوان‌شده بود.

استاندار آذربایجان شرقی ضمن بررسی مسائل مطرح‌شده، بر پیگیری مشکلات و هماهنگی دستگاه‌های مرتبط برای رفع موانع تولید تأکید کرد و

طرح نو؛ گروه اقتصاد
 بهرام سرمست، استاندار آذربایجان شرقی در ادامه برنامه «سه شنبه‌های اقتصادی»، امروز میهمان واحدهای تولیدی زنان کارآفرین استان در شهرک صنعتی شهید سلیمی بود.
 برنامه «سه شنبه‌های اقتصادی» از جمله ابتکارات نماینده عالی دولت در آذربایجان شرقی است که از زمان انتصاب وی به این سمت در یک سال گذشته، آغاز و به دلیل موفقیت آن، کشوری شده است.
 استاندار آذربایجان شرقی در قالب این برنامه ابتکاری که جز در مواردی نادر همچون دیدار کارگزاران نظام با رهبر معظم انقلاب اسلامی یا دیگر رویدادهای ملی، تعطیل نشده، به صورت میدانی در واحدهای تولیدی و صنعتی استان حاضر می‌شود و ضمن آشنایی با توانمندی‌ها و مزیت‌های نسبی آنها برای مشکلاتشان نیز دستورات لازم را در محل صادر می‌کند.

بهرام سرمست را در چارچوب برنامه «سه شنبه‌های اقتصادی»، معاون اقتصادی و وی اعضای «کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان» همراهی می‌کنند.
 هر برنامه «سه شنبه‌های اقتصادی» به طور متوسط شامل بازدید میدانی از سه چهار واحد تولیدی است و در پایان برنامه نیز جلسه کارگروه تسهیل و رفع موانع اقتصادی استان برای بررسی و تصمیم‌گیری در خصوص مشکلات واحدهای بازدید شده، برگزار می‌شود.
 اعضای کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید آذربایجان شرقی در پایان هر نشست خود به ریاست استاندار در برنامه «سه شنبه‌های اقتصادی»، به طور متوسط به ۱۲ پرونده دیگر مرتبط با مشکلات مبتلابه حوزه تولید و صنعت استان، رسیدگی می‌کنند.

با این رویکرد، بهرام سرمست در قامت نماینده عالی دولت وفاق در آذربایجان شرقی در چارچوب «سه شنبه‌های اقتصادی» این هفته، میهمان زنان کارآفرین شهرک صنعتی شهید سلیمی به عنوان بزرگ‌ترین شهرک صنعتی منطقه شمال غرب کشور شد تا ضمن آشنایی نزدیک با ظرفیت‌های آنها به صورت میدانی به مشکلاتشان نیز رسیدگی کند.

بازدید استاندار آذربایجان شرقی از یک شرکت رنگرزی

استاندار آذربایجان شرقی امروز در ادامه برنامه‌های «سه‌شنبه‌های اقتصادی» از یک شرکت فعال در حوزه رنگرزی حوله، پارچه گردیاف و تکمیل پارچه‌های ملافه ای بازدید کرد و در جریان روند تولید، ظرفیت‌ها و مشکلات این واحد صنعتی قرار گرفت.
 این واحد تولیدی که توسط زنان کارآفرین اداره می‌شود، در سال ۱۳۷۹ تأسیس شده و تاکنون حدود ۲۰۰ میلیارد تومان در آن سرمایه‌گذاری شده است. حوزه فعالیت این واحد تولیدی شامل رنگرزی حوله، پارچه گردیاف و تکمیل پارچه‌های ملافه‌ای است و در حال حاضر برای ۲۵ نفر اشتغال مستقیم ایجاد کرده است.

در جریان این بازدید، مدیران شرکت مهم‌ترین چالش‌های پیش‌روی تولید را مطرح کردند؛ از جمله مشکل آب مصرفی با سختی بالا، افزایش روزانه قیمت مواد اولیه و همچنین کمبود نیروی کار در شهرک صنعتی. استاندار آذربایجان شرقی پس از شنیدن گزارش مدیران، بر پیگیری موانع مطرح شده و تلاش مجموعه مدیریتی استان برای بهبود شرایط تولید و حمایت از واحدهای صنعتی تأکید کرد.

است.
 این شرکت در حوزه تولید لوله‌های مسی و اتصالات مسی فعالیت دارد و ظرفیت تولید سالانه آن ۳۵ هزار تن اعلام شده است. همچنین این واحد صنعتی برای ۴۰۰ نفر به‌طور مستقیم ایجاد اشتغال کرده است.
 در جریان این بازدید، مدیران شرکت یکی از مهم‌ترین مشکلات خود را روند پیچیده و زمان‌بر ثبت سفارش عنوان کردند؛ موضوعی که به گفته آنان، بر تأمین مواد اولیه و استمرار روند تولید تأثیر گذاشته است.
 استاندار آذربایجان شرقی پس از بررسی جزئیات طرح توسعه، بر پیگیری مشکل ثبت سفارش و هماهنگی دستگاه‌های مرتبط برای تسهیل امور تولیدکنندگان تأکید کرد و حمایت از واحدهای صنعتی بزرگ و صادرات‌محور را یکی از اولویت‌های مدیریتی استان دانست.

دستگاه‌ها دستاوردهای ملموس سفر وزرا را تبیین کنند/ واحدهای تحت مدیریت زنان در اولویت ستاد تسهیل قرار دارند

استاندار آذربایجان شرقی در نشست کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید این هفته سه‌شنبه‌های اقتصادی بر ضرورت مساعدت ادارات اجرایی و بانک‌ها برای حل مشکلات واحدهای تولیدی تأکید کرد.

بهرام سرمست بر لزوم عقد تفاهنامه میان دانشگاه مدنی آذربایجان و شهرک شهید سلیمی تأکید کرد و اظهار داشت: مشکل کمبود برق در واحدهای تولیدی باید سریع‌تر حل شود. در این مسیر باید ادارات ذیربط در خصوص افزایش پست برق و توسعه نیروگاه‌های خورشیدی به‌خصوص پشت بام سوله‌ها اقدام کنند. وی خواستار مشارکت و همراهی کامل دستگاه‌های اجرایی با مصوبات ستاد تسهیل شد و گفت: دستگاه‌های نظارتی باید با مدیرانی که در اجرای مصوبات تعلل یا در حوزه مولدسازی کوتاهی می‌کنند، برخورد کنند.

استاندار آذربایجان شرقی با تأکید بر تداوم موثر سه‌شنبه‌های اقتصادی اضافه کرد: واحدهای در حال توسعه و نیازمند حمایت دولت و واحدهایی که توسط بانوان مدیریت می‌شوند، در بازدیدهای سه‌شنبه‌های اقتصادی در اولویت قرار دارند.

وی ادامه داد: هدف اصلی ما در سه‌شنبه‌های اقتصادی، فعال کردن طرح‌های پشیران استان است. اگر با رفع موانع، واحدهای در حال توسعه فعال شوند، واحدهای پایین‌دستی را هم در زنجیره تولید و تأمین فعال می‌کنند.

استاندار آذربایجان شرقی در ادامه به ضرورت گزارش دستاورد سفر وزرا به استان اشاره کرد و گفت: ادارات کل وظیفه دارند، گزارش دستاوردها، اقدامات و مطالبات موجود را درخصوص سفر وزرا به استان تهیه کنند و نتایج ملموس سفر را به مردم بازگو کنند و موارد انجام نشده را با جدیت پیگیری کنند. سفر وزرا فی نفسه مفید است اما هدف اصلی، استفاده از ظرفیت‌های این سفرها برای توسعه استان است.

وی با تقدیر از بانوان کارآفرین بیان کرد: بازدید و بررسی مشکلات واحدهای تولیدی تحت مدیریت زنان، به‌خاطر تشویق کارآفرینی زنان و افزایش مشارکت آنان در حوزه اقتصادی و صنعتی انجام می‌شود.

در برنامه سه‌شنبه اقتصادی این هفته، استاندار از پنج واحد تولیدی بازدید و مشکلات ۱۱ واحد تولیدی را بررسی کرد؛ مدیران این واحدها جزو بانوان کارآفرین بودند و مشکلات آن‌ها به‌خصوص در ارتباط با استمهال تسهیلات بانکی با دستور استاندار مرتفع شد. ایرنا

بازدید استاندار آذربایجان شرقی از شرکت تولید تجهیزات پزشکی در چهارمین ایستگاه «سه‌شنبه‌های اقتصادی»

استاندار آذربایجان شرقی در چهارمین ایستگاه «سه‌شنبه‌های اقتصادی» این هفته، با حضور در یک شرکت تولید کننده تجهیزات پزشکی در شهرک صنعتی شهید سلیمی، از بخش‌های مختلف این واحد بزرگ تولید تجهیزات پزشکی بازدید کرد و در جریان توانمندی‌ها، ظرفیت‌ها و چالش‌های آن قرار گرفت.
 این شرکت که به‌عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده تجهیزات یکبار مصرف پزشکی در کشور شناخته می‌شود، در سال ۱۳۸۱ به بهره‌برداری رسیده و تمامی مراحل تولید، از مواد اولیه تا محصول نهایی، به‌صورت کامل در داخل شرکت انجام می‌شود.

این شرکت با سرمایه‌گذاری بیش از ۲ هزار میلیارد تومان، توان تولید سالانه ۵۰۰ هزار قطعه انواع تجهیزات یکبار مصرف پزشکی را دارد و برای ۶۰۰ نفر اشتغال مستقیم ایجاد کرده است.

در جریان بازدید استاندار، مدیران شرکت مهم‌ترین چالش‌های موجود در مسیر فعالیت خود را قطعی برق و افزایش هزینه‌های مرتبط با آن عنوان کردند؛ موضوعی که به گفته آنان، بر استمرار تولید و مدیریت هزینه‌ها تأثیر جدی گذاشته است.

استاندار آذربایجان شرقی پس از شنیدن مسائل مطرح شده، بر بررسی و پیگیری مشکلات و همکاری دستگاه‌های مرتبط برای حمایت از واحدهای تولیدی فعال در شهرک شهید سلیمی تأکید کرد.

وی همچنین از سپردن مسئولیت‌های تخصصی و مدیریتی این شرکت به زنان تقدیر توسط مالک شرکت تشکر کرد.

حضور در شرکت ۳۰ میلیون دلاری تولید لوله و اتصالات مسی

استاندار آذربایجان شرقی در آخرین ایستگاه برنامه «سه‌شنبه‌های اقتصادی» این هفت با حضور در یک شرکت تولید لوله و اتصالات مسی گ از روند اجرای طرح توسعه این واحد صنعتی بازدید کرد و در جریان ظرفیت‌ها، تولیدات و چالش‌های پیش‌روی آن قرار گرفت.

این شرکت در سال ۱۴۰۴ تأسیس شده و تاکنون ۳۰ میلیون دلار در این مجموعه صنعتی سرمایه‌گذاری شده

است. همچنین، این مکاتبات نه تنها بازتابی از قدرت نظامی بود، بلکه نوعی پیوند فرهنگی عمیق میان دو تمدن بزرگ آن زمان را نشان می‌داد که علی‌رغم رقابت قیامین، ادبیات فارسی زبان مشترک فرهنگی بود.

در پایان لازم به ذکر است که مشاعره جنگی نادرشاه با سلطان عثمانی، نمایی از هوشمندی سیاسی و ادبیات غنی ایران است که توانست به جای شمشیر، با هنر و زبان بر رقیب خود چیره شود. این رویداد تاریخی نمونهای بی‌بدیل است که اهمیت فرهنگ و ادب را در عرصه‌های قدرت و سیاست آشکار می‌سازد و یادآور آن است که گاه زبان می‌تواند سلاحی برنده‌تر از جنگ افزار باشد.

در اشعار خود توان نظامی و فرهنگی ایران را به رخ حریف کشید.
 - سلطان محمود:
 «خواهی قشونم نظاره کنی؟
 سحرگه نظر بر ستاره کنی»

- نادرشاه:
 «چو خورشید سعادت نمایان شود
 ستاره ز پیشش گریزان شود»

- سلطان محمود:
 «اگر آل عثمان حیاتم دهد
 ز جنگ فرنگی نجاتم دهد»

و تهدیدهای نادرشاه که قصد داشت قلمروی ایران را گسترش دهد، در وضعیتی حساس قرار داشتند. در این میان، نادرشاه با استفاده از ادبیات فارسی - زبانی که در دربار عثمانی نیز رسمیت و محبوبیت داشت - روشی نوین برای تکریم فرهنگ ایرانی و همچنین تهدید سیاسی به کار برد.

در این جدال، هر دو حاکم در قالب شعر و به صورت متقابل، یکدیگر را به چالش کشیدند. سلطان محمود عثمانی بیت‌هایی سرود که نوعی دعوت و همچنین تهدید ضمنی بود؛ مثلاً از نظاره قشون خود سخن گفت یا بر نجات از دست فرنگی‌ها تأکید کرد. از سوی دیگر نادرشاه شاه ایران با بهره‌گیری از استعارات حماسی و نمادهای قدرت، به شکوه و عظمت ایران اشاره کرد و

مشاعره جنگی نادرشاه با سلطان عثمانی؛

جایگاه زبان فارسی در دربار ایران و عثمانی

گزارش

طرح نو؛ سردبیر
 مشاعره جنگی میان نادرشاه افشار، پادشاه ایران در قرن هجدهم، و سلطان محمود ترک عثمانی نمونه‌ای کم‌نظیر و بی‌سابقه از جدال ادبی و سیاسی است که در بستری از تنش‌های تاریخی بین دو امپراتوری قدرتمند آن زمان شکل گرفته است. این جدال نه در میدان نبردهای نظامی، بلکه در قالب نامه‌نگاری‌ها و دیوان‌سرایی به زبان فارسی انجام شده که نشان‌دهنده تسلط هر دو طرف بر فرهنگ و ادب ایرانی است.

درگیری‌های نادرشاه با دولت عثمانی از زمان تصرف قفقاز و بخش‌هایی از آناتولی آغاز شد. عثمانیان به دلیل از دست رفتن سرزمین‌های استراتژیک خویش

دانیال در پست غیر تخصصی هم گل کاشت!

طرح نو؛ گروه ورزش
دانیال اسماعیلی فر پاس تک گل سه امتیازی تیمش در بازی برابر نسف قارشی را به رگی لوشکیا ارسال کرد.
با مصدومیت محمد نادری، دراگان اسکوچیچ تدبیر جالبی برای پر کردن جای این مدافع چپ داشته و در بازی های اخیر تراکتور، دانیال اسماعیلی فر را از پست دفاع راست به دفاع چپ برده و صادق محرمی را به عنوان مدافع راست میدان می دهد.
با وجود اینکه دوران مصدومیت نادری به اتمام رسیده اما اسکوچیچ در بازی امروز تراکتور برابر نسف قارشی هم اسماعیلی فر را در پست دفاع چپ میدان داد و این بازیکن ملی پوش توانست نمایش درخشانی در پست غیر تخصصی داشته باشد.
دانیال که به اردوهای اخیر تیم ملی هم دعوت شده،

در بازی امروز در دقیقه ۱۷ پاس مناسبی به رگی لوشکیا فرستاد و ستاره آلبانیایی بدون حرکت اضافه با شوتی تک ضرب و زیبا دروازه تیم ازبکستان را گشود تا اسماعیلی فر طرح گل سه امتیازی تیمش در زمین رقیب باشد.
جالب اینکه هواداران تراکتوری معتقدند اسماعیلی فر در پست دفاع راست کارایی بیشتری دارد و بیشتر در حملات شرکت می کند و در پست دفاع چپ خشتی تراست اما دانیال در بازی برابر نسف قارشی نشان داد که حتی در پست غیر تخصصی هم می تواند کارگشا باشد.
نکته قابل توجه دیگر اینکه این اولین پاس گل دانیال اسماعیلی فر برای تراکتور در تمامی رقابت های این فصل بود که منجر به پیروزی شیرینی در خاک ازبکستان شد.

تنها نقطه ضعف تراکتور چیست؟

طرح نو؛ گروه ورزش
پیشکسوت تراکتور با اشاره به تنها نقطه ضعف این تیم در فاز دفاعی گفت: اگر بازیکنان تراکتور از موقعیت های گلزنی بهره می بردند، از زیر فشار نسف خارج می شدند.
سید مهدی سید صالحی در ارزیابی فنی از عملکرد تراکتور برابر نسف قارشی اظهار کرد: به نظر من تراکتور بازی منطقی ای انجام داد. تیم به دنبال کسب سه امتیاز بود تا شانس صعودش را افزایش دهد. تفکرات اسکوچیچ به خوبی مشخص بود؛ او می دانست نسف قارشی طی هفته های گذشته نتایج مطلوبی نگرفته و به همین دلیل مالکیت توپ را به این تیم واگذار کرد تا تراکتور بتواند با استفاده از ضدحملات ناگهانی، موقعیت ایجاد کند.

شد این تیم همچنان فرصت هایی برای گلزنی داشته باشد.
این کارشناس فوتبال اضافه کرد: اگر بازیکنان تراکتور از موقعیت های گلزنی بهره می بردند، از زیر فشار حریف خارج می شدند. با این حال تراکتور بازی را به خوبی مدیریت کرد و با بسته نگه داشتن لایه های دفاعی، اجازه نداد نسف به گل برسد.

او ادامه داد: تراکتور در انتقال از دفاع به حمله عملکرد بسیار خوبی داشت و این کار را با سرعت بالا انجام داد. تحرکات و جابه جایی های بازیکنان در فاز هجومی خوب بود و موقعیت های خوبی خلق شد.
سید صالحی در ادامه گفت: در نیمه دوم، نسف قارشی چیزی برای از دست دادن نداشت و برای رسیدن به گل از بالا پرس کرد. در برخی دقایق، اشتباهات فردی بازیکنان تراکتور باعث شد نسف به موقعیت گل برسد.
حفظ توپ تراکتور در نیمه دوم به دلیل فشار بالای نسف کمتر بود، اما در این دیدار چنین اتفاقی کمتر رخ داد.

افت محسوس مهاجمان تراکتور؛ کروات های گل نزن

شد و در ۱۷ بازی (در لیگ برتر و لیگ قهرمانان آسیا) توانسته ۱۰ گل بزند و آمار خیره کننده ای از خود به جای گذاشت، در فصل جدید اصلاً نتوانسته عملکرد خوبی داشته باشد. او که یک کارت قرمز جنجالی هم در دیدار با شباب الاهلی دریافت کرد و یک جلسه محرومیت در لیگ نخبگان نصیبش شد، در فصل جاری در ۱۱ بازی برای تراکتور به میدان رفته که به جز هت تریک مقابل آلمینیوم اراک، در ۱۰ بازی دیگر نتوانسته حتی یک گل بزند و یا یک گل بسازد تا در ۷۰۴ دقیقه حضورش در ترکیب سرخپوشان در تمامی رقابت ها فقط همان هت تریک را ثبت کرده باشد و بیش از ۲ ماه از آخرین گل او برای سرخپوشان تبری می گذرد!

بازی کمتر ۴ امتیاز با صدر فاصله دارند. شاگردان دراگان اسکوچیچ از ابتدای فصل در تمامی رقابت ها (سوپر جام، لیگ برتر و لیگ نخبگان) ۱۵ بازی انجام داده اند که ۸ گل خورده و در نقطه مقابل، ۲۳ گل زده در کارنامه سرخپوشان به چشم می آید. اسکوچیچ به چشمت آرایش ۳-۲-۳-۴ علاقه ویژه ای دارد و در این بین، سرمربی کروات در اغلب دیدارها به دوماگوی دروژدک و یا تومیسلاو اشتراکالی در قامت مهاجم هدف میدان داده که این ۲ بازیکن برخلاف فصل گذشته، در فصل جدید نتوانسته اند انتظارات را برآورده کنند.

بازی کمتر ۴ امتیاز با صدر فاصله دارند. شاگردان دراگان اسکوچیچ از ابتدای فصل در تمامی رقابت ها (سوپر جام، لیگ برتر و لیگ نخبگان) ۱۵ بازی انجام داده اند که ۸ گل خورده و در نقطه مقابل، ۲۳ گل زده در کارنامه سرخپوشان به چشم می آید. اسکوچیچ به چشمت آرایش ۳-۲-۳-۴ علاقه ویژه ای دارد و در این بین، سرمربی کروات در اغلب دیدارها به دوماگوی دروژدک و یا تومیسلاو اشتراکالی در قامت مهاجم هدف میدان داده که این ۲ بازیکن برخلاف فصل گذشته، در فصل جدید نتوانسته اند انتظارات را برآورده کنند.

طرح نو؛ گروه ورزش
۲ مهاجم اهل کرواسی تراکتور در فصل جدید رقابت های باشگاهی نتوانسته نمایش های درخشانی را از خود به جای بگذارند و آمار ضعیفی از آن ها به ثبت رسیده است.
راکتور در قامت تنها نماینده فوتبال ایران در لیگ نخبگان آسیا توانسته خوش بدرخشد و در رتبه سوم، در مسیر صعود از مرحله گروهی به مرحله حذفی قرار دارد و یکی از ۳ تیم بدون باخت این دوره از رقابت ها محسوب می شود. سرخپوشان که فصل را با فتح سوپر جام آغاز کردند، در لیگ برتر هم در قامت مدافع عنوان قهرمانی انگیزه بالایی دارند تا بتوانند برای دومین فصل پیاپی عنوان قهرمانی را از آن خود کنند که فعلاً با یک

حسین زاده و لوشکیا، پرچمداران تیم اسکوچیچ

تراکتور در شرایطی در فصل جدید ۲۳ گل در ۱۵ مسابقه به ثمر رسانده که بار اصلی فاز هجومی سرخپوشان تبری روی دوش ۲ ستاره این تیم بوده است؛ امیرحسین حسین زاده و رگی لوشکیا، چرا که حسین زاده توانسته در ۱۵ بازی ۸ گل برای تراکتور بزند و لوشکیا هم در ۱۰ مسابقه، ۵ گل برای سرخپوشان تبری زده تا روی هم رفته، ۱۳ گل از ۲۳ گل تراکتور در فصل جاری را امیرحسین حسین زاده و رگی لوشکیا به ثمر رسانده باشند. جالب آنکه بعد از این ۲ بازیکن، دروژدک با ۳ گل و اشتراکالی در کنار مسعود زائرکاظمین با ۲ گل نامشان به عنوان بهترین گلزنان فصل تراکتور دیده می شود!

دروژدک، یک هت تریک و دیگر هیج!
دوماگوی دروژدک هم که فصل گذشته در پنجره زمستانه به فهرست تراکتور اضافه

آمار نامیدکننده اشتراکالی؛ ۲ گل در ۱۵ بازی!

اعزام دو تیم از گلف بازان استان به مسابقات گلف قهرمانی کشور

طرح نو؛ یونس نهاری
مراسم بدرقه گلف بازان استان اعزامی به رقابت های قهرمانی کشور برگزار شد.
به گزارش روابط عمومی هیات گلف استان، تیم های گلف #مردان استان_آذربایجان شرقی و #منطقه آزاد ارس، با حضور و بدرقه امیر کوین رئیس و علیرضا رهبری دبیر اجرایی هیات گلف استان به مسابقات گلف قهرمانی کشور بالای ۱۸ سال اعزام شدند. تیم گلف مردان آذربایجان شرقی متشکل از چهار گلف باز به نام های مرتضی تقی پور، مهدی باغبان، میلاد ناظری و مصطفی ابراهیمی و تیم گلف منطقه آزاد ارس

به نام های آقایان بهروز علیاری، سعید بزرگری، امیرحسین حسین زاده و آرمن رزمند به مسابقات گلف قهرمانی کشور پسران بالای ۱۸ سال اعزام شدند. این مسابقات در تاریخ ۲۷ و ۲۸ آبان ماه ۱۴۰۴ به میزبانی مجموعه ورزشی آیلند در تهران برگزار خواهد شد.

آنالیز تیم ملی ایران در مسابقات چهار جانبه العین؛ همان تیم تک بعدی!

ایران دورتر است و کانال مرکزی نیز هیچ فرصتی را برای پاس و فرار شماره ۱۷ ایران ایجاد نمی کند.
پرس کیپورد و ازبکستان و عقب کشیدن بسیار زیاد دو هافبک به همراه نبود برنامه برای حضور بازیکنان در کناره ها، کاملاً دست ایران را در انتقال توپ یا حفظ آن بسته بود. در موقعیت زیر، سامان قدوس به عنوان توپ بخش کن به عقب می آید اما کافیست فاصله او به نزدیکترین بازیکن هم راستا و هم کانال او بررسی شود. او توسط ۳ بازیکن مهار می شود و مهدی طارمی هم از مرکز به راست نمی آید.
در یک منطقه به راحتی و با ۴ نفر، ازبکستان فضا را می بندد و مدافع ازبکستان هم به خوبی مهدی هاشم نژاد را مهار می کند و توپ را پیش از رسیدن به او قطع می کند.

انتقال توپ از عقب؟

در انتقال توپ و ضدحملات، به دلیل حضور تنها ۳ رأس خط حمله، کانال مرکزی ازان حریفان ایران می شد. در تصویر زیر هم مشخص است که مهدی هاشم نژاد در ضدحمله بسیار نسبت به دو مهاجم دیگر

نمی آوردند و سامان قدوس هم به عنوان یار مشترک بین هافبک و مهاجم، به دنبال تنگ کردن فضاها بود. این موضوع تا حد زیادی مالکیت حریف را بی اثر می کرد.
از طرفی ایران در کناره ها و با برتری عددی در گوشه ها و ترکیبی از ایده نقره نقر بعلاوه منطقه گیری، مانع حضور کیپورد در یک سوم نهاجمی می شد.
بدون ایده در ضدحملات
بزرگترین ضعف تیم امیر قلعه نویی در عدم طراحی ضدحمله بود. ایران در گام اول گل نمی خورد اما برنامه ای برای گلزنی هم نداشت. استفاده از نقش نادرست برای سامان قدوس هم یکی از مهم ترین عوامل این موضوع بود. محمد قربانی به همراه امید نورافکن وظیفه داشتند به جلو بروند و برتری عددی را یک خط جلوتر و از خط دفاعی ازبکستان ایجاد کنند. قدوس باید پشت این بازیکنان و جلوی خط دفاعی را پوشش می داد که منجر به دور شدن تنها بازیکن خلاق خط میانی، از خط جلوی تیم ملی می شد.
از نظر تعداد نفرات هم برنامه ریزی درستی شکل نگرفته بود. برای بلاکی که در یک سوم دفاعی شکل نمی گیرد، هیچ تیمی حاضر نمی شود که خط دفاعی

طرح نو؛ پرهام حمیدی
رویکرد متفاوت امیر قلعه نویی، نتوانست شرایط را چه در زمین و چه در نتیجه برابر ازبکستان تغییر بدهد.
در مسابقات چهارجانبه العین در امارات، تیم ملی ایران با دو نتیجه صفر-صفر راهی ضربات پنالتی مقابل کیپورد و ازبکستان شد. اتفاقی که آن ها را پس از پیروزی برابر کیپورد و شکست مقابل ازبکستان، در رتبه دوم این رقابت ها قرار داد. نکته حائز اهمیت در این مسابقات به ساختار متفاوت تیم ملی ایران برمی گردد. برخلاف گذشته، ملی پوشان با وجود گلزنی در هر دیدار، اغلب در بسته نگه داشتن دروازه خودی ناکام بودند. با این حال شرایط ۱۸۰ درجه فرق کرد. حالا این تیم گل نمی خورد اما خبری از خلق موقعیت خطرناک و گل هم نبود. انتخاب بازیکنان در نقش های حاضر در ضدحملات و شکست در برتری عددی از مهم ترین عوامل این عملکرد بودند.

برنامه دفاعی ایران

ایران ترجیح داده بود به جای پرس از بلاک استفاده کند (چینش خطی و بدون پرس و فاصله بین خطوط). این چینش با حالت ۳-۱-۳-۲-۴ و ۴-۲-۴ به نمایش گذاشته می شد. بازیکنان بروی بازیکن صاحب توپ فشاری

شعر

تو همانی که دلم لک زده لبخندش را

تو همانی که دلم لک زده لبخندش را
 او که هرگز نتوان یافت همانندش را
 منم آن شاعر دلخون که فقط خرج تو کرد
 غزل و عاطفه و روح هنرمندش را
 از رقیبان کمین کرده عقب می‌ماند
 هر که تبلیغ کند خوبی دل‌بندش را
 مثل آن خواب بعید است ببیند دیگر
 هر که تعریف کند خواب خوشایندش را
 مادرم بعد تو هی حال مرا می‌پرسد
 مادرم تاب ندارد غم فرزندش را
 عشق با اینکه مرا تجزیه کرده است به تو
 به تو اصرار نکرده است فرایندش را
 قلب من موقع اهدا به تو ایراد نداشت
 مشکل از توست اگر پس زده پیوندش را
 حفظ کن این غزلم را که به زودی شاید
 بفرستند رقیبان به تو این بندش را
 منم آن شیخ سیه روز که در آخر عمر
 لای موهای تو گم کرد خداوندش را
 شاعر: کاظم بهمنی

بایاتی

عاشیق ناچار آغلاما
 پیس گون کنچر آغلاما
 فلک باغلی قاپینی
 بیر گون آچار آغلاما

طرح نو؛ گروه فرهنگ و ادب

در این مطلب کوتاه، با توجه به اشاره‌ی یکی از مهمترین منابع تاریخی و جغرافیایی یعنی «معجم البلدان» نوشته یاقوت حموی ۵۷۵ - ۶۲۶ هجری قمری (بیش از ۸۰۰ سال پیش) به «زبان آذری» برای گویش مردم آذربایجان، تلاش می‌شود به صورت خلاصه این موضوع مورد بررسی قرار گیرد.

معجم البلدان یک فرهنگ جغرافیایی است که شامل مهمترین مصادر جغرافیایی در دوره اسلامی است. در این کتاب درباره بیش از ۱۵۰۰۰ موضوع جغرافیایی بحث شده است که نویسنده (یاقوت حموی) خود در بیشتر این شهرها و مکان های جغرافیایی حضور داشته. این کتاب یکی از بارارزش‌ترین منابع تاریخی و جغرافیایی است که بسیاری از بزرگان تاریخ و جغرافیا درباره ارزش آن سخن گفته اند.

یاقوت به بیشتر شهرهای ایران آن زمان سفر کرده و هرچه را که از مکان و مردم دیده و شنیده ، نوشته است. وی در سال ۶۱۰ ه.ق در تبریز بوده

است: «... و این مشهورترین شهرهای آذربایجان است. آباد، زیبا، دارای باروهای استوار با آجر و گچ. چند رودخانه از میان آن می‌گذرد. گرداگرد آن را باغ ها فراگرفته است. میوه های فراوان دارد و من خوشمزه‌تر از زردآلوی آن ، که موصل‌اش نامند ندیده ام. و به سال ۶۱۰ ، هشت من بغدادی آن را به نیم دانق زر خریدم.»
 این کتاب در ۲۰ ماه صفر سال ۶۲۱ در شهر

طرح نو بررسی می‌کند:

کتاب «معجم البلدان» و زبان پیشین مردم آذربایجان

زیر پای او روان است. آیش سرد و گوارا و سالم است و مردمش خوشگل و سرخ و سفید و نازک پوست هستند. زبانی دارند به نام «آذری» (در متن عربی الأذریة آمده است) که کس جز ایشان نفهمد (متن عربی این جمله در کتاب اصلی: و لهم لغة یقال لها «الأذریة» لا یفهمها غیرهم). مردم نرمخو، خوش معامله ولی کنسک هستند. سرزمین آشوب زده است و هیچ‌گاه از جنگ نیاسوده و از این‌رو بیشتر شهرها و دیه‌ها ویران است. امروزه مملکت جلال الدین منکبرنی پسر علا الدین محمد پسر تکش خوارزمشاه است. گشودن آذربایجان نخست به روزگار عمر خطاب بود...»

در این متن به خوبی وضعیت جغرافیایی و فرهنگی مردم آذربایجان درج شده است. به خصوص اشاره مستقیم به زبان مردم که آن را آذری (همان آذری پهلوی) نامیده است نشان می‌دهد که زبان مردم این خطه از ایران بعدها و در پی حکومت ترکمانان آق‌قویونلو و در ادامه قراقویونلوها و همچنین مغولان ... به ترکی آذربایجانی تغییر یافته است.

محمد کاظم کاظمی:

شاعران بیش از پیش به دغدغه‌های واقعی مردم پیر دازند

دیگر نیز می‌رود.

شاعر کتاب «شمشیر و جغرافیا» با بیان اینکه بخش عمده‌ای از کتاب‌هایی که منتشر می‌شود مجموعه‌های شعر است، گفت: اما با این حال بازار کتاب شعر چندان پروتوق نیست. به نظر می‌رسد یکی از عوامل این وضعیت خود ما شاعران هستیم که گاهی به دغدغه‌های اصلی مردم و آن چیزهایی که در شعر جست‌وجو می‌کنند، کمتر توجه داریم. مسائلی مانند نیاز به تسکین، آرامش، نشاط یا انگیزش روحی.

کاظمی در پایان گفت: اگر شعرها بیش از پیش به دغدغه‌های واقعی مردم بپردازند و در کنار آن ناشران به‌ویژه ناشرانی که از امکانات دولتی برخوردارند بخشی از بودجه‌های خود را که صرف امور دیگر می‌شود به حمایت از انتشار کتاب‌های شعر اختصاص دهند شعر می‌تواند حضور پررنگ‌تری در سبد مطالعه مردم پیدا کند. / ایبنا

حلب به پایان رسید و به کتابخانه امام الفضلا و سید الوزرا جمال الدین قفطی وزیر حلب اهدا گشت. کراچکوفسکی مرگ یاقوت را ۲۰ ام ماه رمضان سال ۶۲۶ در کاروان سرایی بیرون شهر حلب دانست.

در برگه ۱۵۹ ترجمه جلد نخست این کتاب که ناشر آن سازمان میراث فرهنگی است و در برگه ۱۲۸ متن عربی این کتاب که ناشر آن دارصادر بیروت است درباره «آذربایجان» آمده است که: «آذریجان = ... آذر در زبان پهلوی آتش باشد و بایگان بمعنی نگاهبان ، پس آذربایجان ، آتشکنده یا نگاهبان آتش باشد. و این به واقع نزدیکتر است، زیرا آتشکنده‌ها در این سرزمین بسیار بوده است. مرز آذربایجان از خاور «برذعه» و از باختر «ارزنجان» و در شمال سرزمین دیلم و گیل و طرم است. سرزمینی گسترده است و بزرگترین شهرهای نامبردارش تبریز است که امروزه قصبه آن به شمار می‌آید. در گذشته قصبه آن مراغه بود و از شهرهای آن خوی، سلماس، ارمیه، اردبیل، مرند و جز آن است... راهپیمایی در بخش های آن نیازی به برداشتن آب ندارد زیرا که هرجا برود آب

از عرصه‌هایی که پیش‌تر به آن اشاره شد شعر می‌تواند همچنان به‌عنوان یک منبع مؤثر در تولید محتوا عمل کند. برای مثال موسیقی همچنان به شعر نیاز دارد و حتی در تبلیغات شهری نیز می‌توان از ظرفیت شعر بهره برد. شاعر کتاب «هشت رود» ادامه داد: اما در عین حال کم‌توجهی محسوسی نسبت به شعر وجود دارد. بخشی از این مسئله به کم‌عایتی نهادهای فرهنگی بازمی‌گردد.

طرح نو؛ گروه فرهنگ و ادب

محمدکاظم کاظمی، از شاعران کشورمان، گفت: اگر شعرها بیش از پیش به دغدغه‌های واقعی مردم بپردازند شعر می‌تواند حضور پررنگ‌تری در سبد مطالعه مردم پیدا کند.

محمدکاظم کاظمی درباره جایگاه «شعر» در رویدادهای فرهنگی اشاره کرد: این مسئله تا حدی به تفاوت رویکرد جوامع نسبت به شعر برمی‌گردد. شعری که زمانی میان هنرهای مختلف، جایگاهی بالمازاع داشت امروز دیگر آن موقعیت همه‌جانبه را ندارد. پیش‌تر شعر ما هم وظیفه تعلیم را برعهده داشت، هم نقش داستان‌گویی را ایفا می‌کرد و هم کارکرد رسانه‌ای داشت. اکنون هنرها و گونه‌های دیگر ادبیات این نقش‌ها را بر دوش گرفته‌اند و در نتیجه نقش شعر اندکی کمرنگ‌تر شده است.

وی افزود: شعر همچنان حضوری گسترده در ذهن و ضمیر انسان‌ها به‌ویژه فارسی‌زبانان دارد. در بسیاری

روایتی مستند از رخدادهای پس از رحلت پیامبر(ص) در کتاب «دختر پیامبر»

نویسنده نشان می‌دهد که خانه دختر پیامبر(ص) چگونه در کنار مسجد قرار داشته، ورودی آن در کدام بخش بوده و ارتباط آن با دیگر خانه‌ها و حجره‌ها چگونه بوده است. این بازسازی ذهنی به خواننده کمک می‌کند که در درک رویدادهای بخش نخست، تصویر روشن‌تری از محیط‌های وقوع آن‌ها داشته باشد.

یکی از بخش‌های مهم بخش دوم، بررسی بقیع و روضه نبوی است. کتاب تلاش می‌کند تاریخچه شکل‌گیری این مکان‌ها، تغییرات آن‌ها در طول زمان و جایگاه آن‌ها در زندگی اجتماعی مدینه را توضیح دهد. سپس موضوع تعیین محل دفن دختر پیامبر در قالب تحلیل موقعیت‌های احتمالی مطرح می‌شود.

موضوع محل دفن یکی از زمینه‌هایی است که روایت‌های تاریخی درباره آن متفاوت است. در کتاب، این روایت‌ها کنار هم قرار می‌گیرند و بدون انتخاب یا ترجیح یک روایت، به بررسی مجموعه دلایلی پرداخته می‌شود که هر دیدگاه را تقویت کرده است.

یکی دیگر از نقاط قوت بخش دوم، تلاش برای بازسازی جغرافیایی مدینه است؛ بازسازی‌ای که با هدف توضیح بهتر موقعیت خانه‌ها، قبرستان بقیع و مسیرهای ارتباطی شهر انجام شده است. نویسنده در این قسمت توضیح می‌دهد که چگونه ساختار شهر مدینه در دوره پیامبر شکل گرفت، خانه‌ها در چه بخش‌هایی قرار داشتند و نقش مسجد در مرکزیت شهر چگونه تعریف شده بود.

کتاب «دختر پیامبر» از ابتدا تا انتها رویکردی پژوهشی دارد و هدف آن بازخوانی وقایع بدون سوگیری است. ساختار کتاب به گونه‌ای طراحی شده که خواننده در هر بخش با گزارش‌ها و تحلیل‌های مرتبط روبه‌رو می‌شود و در نهایت می‌تواند بر اساس مجموعه اطلاعات ارائه‌شده به جمع‌بندی خود برسد. در این اثر، موضوعات سیاسی، اجتماعی، خانوادگی و جغرافیایی در کنار یکدیگر قرار گرفته‌اند تا تصویری چندلایه از دوره مورد بحث ارائه شود. کتاب «دختر پیامبر» اثری است که تلاش می‌کند دوره‌ای حساس از تاریخ اسلام را با رویکردی تحلیلی، مستند و بازخوانی کند.

می‌کند نشان دهد که چرا در گزارش‌های تاریخی درباره این رویدادها اختلاف وجود دارد و چه عواملی در شکل‌گیری این تفاوت‌ها نقش داشته‌اند. از جمله عواملی که در کتاب به آن‌ها اشاره می‌شود، تفاوت شرایط گزارش‌گری، فاصله زمانی ثبت وقایع و برداشت‌های متفاوت از وقایع است. این تحلیل‌ها سبب شده کتاب، رویکردی بی‌طرفانه و پژوهشی داشته باشد.

یکی از ویژگی‌های مهم کتاب، شیوه تطبیق و مقایسه روایت‌های مختلف است. نویسنده در این قسمت تلاش می‌کند گزارش‌هایی را که از دوره‌های مختلف تاریخی باقی مانده‌اند، کنار یکدیگر قرار دهد و تفاوت‌های میان آن‌ها را بررسی کند. این مقایسه، نه برای اثبات یک روایت، بلکه برای نشان دادن گستره اختلاف‌ها و دلایل احتمالی آن‌ها انجام می‌شود.

در این روش، هرچا روایت‌ها اختلاف دارند، کتاب سعی می‌کند زمینه تاریخی، اجتماعی و سیاسی آن‌ها را تحلیل کند. به این ترتیب، خواننده با مجموعه‌ای از روایات طبقه‌بندی‌شده روبه‌رو می‌شود و می‌تواند بدون دخالت تحلیل ارزشی، به برداشت خود برسد. این رویکرد سبب شده کتاب از فضای جدلی فاصله بگیرد و بیشتر بر توضیح و تبیین وقایع تکیه کند.

بخش دوم کتاب با رویکردی جغرافیایی آغاز می‌شود. نویسنده در این بخش به بازسازی فضای مدینه در دوره پیامبر(ص) می‌پردازد و نشان می‌دهد که ورود پیامبر به این شهر چگونه موجب شکل‌گیری ساختار جدیدی در آن شد. یکی از محورهای این بازسازی، محل ساخت مسجد مدینه و نحوه توسعه آن در سال‌های بعد است.

کتاب توضیح می‌دهد که مسجد در آغاز چه ساختاری داشته، چگونه به‌مرور گسترش یافته و چه نقش‌هایی در اداره امور اجتماعی و مذهبی داشته است. این بررسی‌ها، زمینه لازم را برای طرح مسئله موقعیت خانه پیامبر(ص) و خانه حضرت زهرا(س) فراهم می‌کند. نویسنده تلاش می‌کند با استناد به گزارش‌های معتبر تاریخی، موقعیت این دو خانه را نسبت به مسجد توضیح دهد. این بخش از کتاب جنبه مکان‌نگارانه دارد و خواننده را با فضای زندگی پیامبر(ص) در مدینه آشنا می‌کند.

خانوادگی، نحوه برخورد با درخواست‌ها و حقوق ثبت شده، و اختلاف‌نظرهای موجود درباره وضعیت اموال، در این بخش تحلیل می‌شود. این قسمت با طرح این پرسش پیش می‌رود که خانواده پیامبر در میان تحولات سیاسی و اجتماعی آن دوره، چه جایگاهی داشتند و چه عواملی بر نوع تعامل با آنان تأثیرگذار بوده است. نویسنده توضیح می‌دهد که بخشی از اختلاف‌ها به تفاوت برداشت‌های حقوقی از قوانین زمان پیامبر(ص) بازمی‌گردد و بخشی دیگر به شرایط جدید سیاسی مرتبط است.

بیماری، شهادت و خاکسپاری دختر پیامبر(ص)

در ادامه بخش نخست، کتاب به موضوع بیماری، شهادت و نحوه خاکسپاری پنهانی دختر پیامبر(ص) می‌پردازد؛ موضوعی که از حساس‌ترین مباحث تاریخ صدر اسلام به شمار می‌آید. در این قسمت، نویسنده روایت‌های مختلف را دسته‌بندی می‌کند و اختلاف‌های موجود درباره زمان بیماری، مدت آن، نحوه برگزاری مراسم و زمان خاکسپاری را توضیح می‌دهد. این بخش از کتاب بر تبیین اختلاف دیدگاه‌ها متمرکز است. نویسنده به جای ارائه یک روایت واحد، تلاش

طرح نو؛ گروه فرهنگ و ادب - زهرا اسکندری کتاب «دختر پیامبر» نوشته محمدعلی جاودانی، اثری پژوهشی در حوزه تاریخ صدر اسلام است که با رویکردی تحلیلی، به بازخوانی وقایع مربوط به زندگی و رحلت دختر پیامبر اسلام می‌پردازد.

نویسنده در این کتاب تلاش کرده با کنار هم قرار دادن گزارش‌های تاریخی و بررسی تطبیقی روایت‌ها، تصویری منسجم از رخدادهایی ارائه دهد که از مهم‌ترین نقاط حساس تاریخ اسلام به شمار می‌آیند. ساختار کتاب بر دو بخش اصلی بنا شده است؛ بخشی که به رویدادهای سیاسی و خانوادگی پس از رحلت پیامبر(ص) می‌پردازد و بخشی که جغرافیای تاریخی مدینه و محل دفن را بررسی می‌کند. لحن اثر پژوهشی و توضیحی است و هدف آن ثبت و تحلیل وقایع، بدون ورود به داوری اعتقادی یا جانبداری تاریخی است.

نویسنده در بخش نخست کتاب، ابتدا وارد فضای سیاسی مدینه پس از رحلت پیامبر(ص) می‌شود؛ دوره‌ای که جامعه اسلامی در آن در وضعیت گذار قرار داشت.

خلأ رهبری، اختلاف نظر درباره اداره امور، نقش گروه‌های مختلف در تصمیم‌سازی و سرعت شکل‌گیری ساختار جدید حکومتی، محور اصلی این تحلیل‌هاست. کتاب تلاش می‌کند این رویدادها را براساس گزارش‌های معتبر تاریخی در یک روایت منسجم قرار دهد.

کتاب نشان می‌دهد که در روزهای نخست پس از رحلت پیامبر(ص)، جامعه اسلامی با پرسش‌هایی اساسی درباره مدیریت آینده روبه‌رو بود. گروه‌های مختلف با توجه به سابقه اجتماعی، جایگاه قبایله‌ای و برداشت‌های متفاوت از مدیریت سیاسی، دیدگاه‌های متنوعی درباره ادامه مسیر داشتند.

به این ترتیب، تشکیل ساختار جدید حکومت به یکی از مهم‌ترین موضوعات آن دوره تبدیل شد. کتاب این مرحله را به‌عنوان سرآغاز مجموعه‌ای از تحولات سیاسی و اجتماعی تحلیل می‌کند که تأثیر آن‌ها در سال‌های بعد نیز ادامه یافته است.

پیامدهای شکل‌گیری حکومت جدید

پس از توصیف روند ایجاد ساختار سیاسی تازه، نویسنده

سدی که بسیجیان مقابل منافقین ساختند

طرح نو؛ گروه فرهنگ و هنر در روزهای پایانی جنگ تحمیلی با اعلام خبر حمله منافقین، به دلیل ماهیت سازمان و نفرت عمومی مردم از آنان، بلافاصله نیروهای داوطلب سراسر کشور و به‌ویژه نیروهای بومی که عملکرد وحشیانه منافقین را در کرد و اسلام‌آباد دیده بودند، وارد پادگان‌های سپاه در باختران (کرمانشاه) شدند. نیروهای مردمی و بسیجیان تحت هدایت و فرماندهی حضرت امام خمینی (ره) با پیام‌ها و سخنان ایشان روحیه مضاعفی برای مقاومت و ایستادگی و ایثار در برابر دشمنان می‌یافتند. این نیروها ابتدا به صورت پراکنده و بدون سازماندهی به مناطق جنگی جنوب کشور عزیمت می‌کردند و در جنگ‌های چریکی و نامنظم تحت فرماندهی شهید دکتر چمران در قالب گروه‌های رزمی در مناطقی از جبهه‌های کشور به دفاع می‌پرداختند.

گروهی دیگر از مردم و بسیجیان با مراجعه به سپاه پاسداران تقاضای عزیمت به جبهه‌های نبرد حق علیه باطل را می‌نمودند و همراه برادران سپاهی برای دفاع از میهن خویش به جبهه‌های نبرد می‌رفتند. نیروهای مردمی، علاوه بر حضور در جبهه‌های نبرد حق علیه باطل در نقاط مرزی کشور با گروه‌های تروریستی و خراب‌کار داخلی کشور نیز مقابله می‌کردند. به عنوان مثال در روزهای پایانی جنگ تحمیلی با اعلام خبر حمله منافقین، به دلیل ماهیت سازمان و نفرت عمومی مردم از آنان، بلافاصله نیروهای داوطلب سراسر کشور و به‌ویژه نیروهای بومی که عملکرد وحشیانه منافقین را در کرد و اسلام‌آباد دیده بودند، وارد پادگان‌های سپاه در باختران (کرمانشاه) شدند. واحدهای مستقر در منطقه عملیاتی بلافاصله نیروهای بومی را سازمان‌دهی کرده و وارد منطقه عملیاتی کردند. بسیاری از مردم، بدون سلاح خود را به اطراف گردنه چهارزبر رسانده و مایل بودند بدون سلاح به مصاف متجاوزین بروند.

مرحله اول: سد پیشروی

فرمانده سپاه عاشورا: بسیج قاطبه مردمی در صیانت از کشور

طرح نو؛ گروه فرهنگ و هنر فرمانده سپاه عاشورا گفت: بسیج قاطبه مردمی است که در حفظ انقلاب اسلامی و صیانت از کشور جانفشانی می‌کند. سردار عباس قلیزاده در مراسم تجلیل از خانواده معظم شهدا و ایثارگران در لشکر ۲۱ حمزه با بیان اینکه بسیج قاطبه مردمی است که در حفظ انقلاب اسلامی و صیانت از کشور جانفشانی می‌کند گفت: در دفاع مقدس ۱۲ روزه برابر تجربیات و رهنمودهای فرماندهان استان آذربایجان شرقی ما با کمترین مشکل مواجه بودیم و همواره با هماهنگی لازم در جهت تسریع خدمت‌رسانی به شهدا و خانواده معظم ایشان تمام تلاش خود را به کار می‌گیریم. امیر سرتیپ دوم بیات فرمانده لشکر ۲۱ حمزه آذربایجان و ارشد نظامی ارتش در استان‌های آذربایجان شرقی و اردبیل هم با تسلیت ایام شهادت حضرت زهرا (س) گفت: هفته بسیج یادآور رشادت‌ها و ایثارگری‌های رزمندگان اسلام در دفاع مقدس است که به واسطه این نیروی الهی از پیچ و خم‌های دشوار عبور کردیم. امیر سرتیپ دوم عیسی بیات شهدا را الگوی ارزشمندی برای نسل جوان جامعه دانست و افزود: ما امروز امنیت، اقتدار و عزت‌مان را مدیون خون شهدای گرانقدر و صبر و استقامت خانواده معظم این شهیدان هستیم.

امیر شفیعی فرمانده قرارگاه منطقه‌ای شمال غرب نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران گفت: بسیج سپاه مخلص الهی است که بدون هیچ ادعایی با خدای خود عهد بسته تا در مسیر قرآن و در راستای حفظ ولایت و صیانت از سرزمین تأثیر گذار خود گام بردارد.

وی با تأکید بر اینکه بسیج پیشران مولفه اصلی قدرت ملی کشورمان است افزود: بسیج تمام معادلات و مولفه‌های اتاق فکر استکبار جهانی را در هم می‌کوبد و همه در مقابل تفکر بسیجی تسلیم شده‌اند که نمونه بارز آن دفاع مقدس ۱۲ روزه است که در مقابل دنیای استکبار و دنیای کفر ایستادیم.

امیر سرتیپ شفیعی خاطرنشان کرد: نحوه عملکرد ملت بزرگ ایران

فرهنگ‌سازی؛ سپری برای مقابله با آلودگی هوا و فرصتی برای بازنگری در شیوه‌های زندگی و همدلی با طبیعت؛

نفس‌های شاد پاییز در دل آسمان خاکستری؛ پلی به روزهای روشن و رنگارنگ

آلوده، کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی برگزار کنند که مردم را نسبت به خطرات آلودگی هوا و روش‌های مقابله با آن آگاه سازند. این روزها فرصتی هستند که می‌توان از آن‌ها برای اتحاد و همکاری بین افراد و نهادها بهره برد.

ترویج استفاده از تکنولوژی‌های پاک: روزهایی که آسمان غمگین است، می‌تواند ما را به سمت تحقیق و استفاده از تکنولوژی‌های پاک و سبز سوق دهد. به جای چشم‌پوشی از این وضعیت، می‌توانیم آن را به فرصتی برای رشد در این زمینه‌ها تبدیل کنیم. تولید و استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر، فناوری‌های هوشمند کاهش مصرف انرژی، و ترویج خودروهای برقی می‌تواند گام‌های بزرگی در مقابله با آلودگی هوا باشند.

افزایش احساس مسئولیت فردی و اجتماعی: روزهای آلودگی هوا اگرچه به نظر می‌رسد که چالش بزرگی هستند، اما می‌توانیم از آن‌ها برای تقویت حس مسئولیت فردی و اجتماعی بهره‌برداری کنیم. در این روزها، هر فرد می‌تواند با اقداماتی ساده مانند استفاده از ماسک، محدود کردن فعالیت‌های بیرونی، و محافظت از گیاهان و درختان خود، سهمی در بهبود وضعیت ایفا کند.

این اقدامات نه تنها به کاهش آلودگی کمک می‌کنند، بلکه مردم را به همبستگی و هم‌افزایی در برابر بحران‌های محیطی تشویق می‌کنند. ساخت آینده‌ای پایدارتر: این روزها می‌توانند نقطه شروعی برای ساخت آینده‌ای پایدارتر باشند. از این بحران می‌توانیم برای ایجاد برنامه‌های بلندمدت، سیاست‌های زیست‌محیطی، و ابتکارات نوآورانه استفاده کنیم. در بلندمدت، به‌کارگیری این فرصت‌ها، می‌توانیم به جهانی برسیم که در آن آلودگی هوا دیگر یک بحران مداوم نباشد، بلکه به یک تجربه‌ی گذرا در تاریخ بشریت تبدیل شود.

امروز، وقتی به این روزها فکر می‌کنیم، حس می‌کنیم که حتی در هوای آلوده و شلوغ امروزی، هنوز می‌توانیم کمی از آن حس نوستالژیک پاییزی را در دل‌هایمان زنده کنیم. شاید دیگر برگ‌ها به آن شکل زیبا در خیابان‌ها نرقصند، اما هنوز می‌توانیم لحظات ساده و ارزشمندی بسازیم که مشابه روزهای گذشته باشد.

با این نگاه، روزهای آلودگی هوا به‌عنوان فرصتی برای تغییرات مثبت می‌توانند به کار آیند. این روزها، به ما یاد آوری می‌کنند که زندگی بهتر، تمیزتر و سبزتر تنها در گرو انتخاب‌ها و اقدامات امروز ماست.

می‌توانند مانند سپری در برابر آلودگی عمل کنند. اگر در محله‌ها و خیابان‌ها فضای سبز بیشتری داشته باشیم، این گیاهان می‌توانند گازهای آلاینده را جذب کرده و هوای پاک‌تری به ما هدیه دهند.

آگاهی عمومی و آموزش: برای مقابله با آلودگی هوا، نیاز به آگاهی و آموزش داریم. باید به مردم توضیح دهیم که چگونه می‌توانند در روزهای آلوده، اقداماتی مانند استفاده از ماسک، جلوگیری از فعالیت‌های بیرونی و یا حتی استفاده کمتر از انرژی‌های پرالودگی را انجام دهند.

مقابله با روزهای آلودگی هوا

روزهایی که در آن‌ها نفس کشیدن تبدیل به یک معضل می‌شود، باید دست به دست هم بدهیم تا راهی برای مقابله با این شرایط پیدا کنیم. این تنها به تغییر در رفتارها و توجه به حفظ محیط زیست ممکن است. از سوی دیگر، تغییرات در سطح جهانی، مانند استفاده از تکنولوژی‌های پاک و سیاست‌های زیست‌محیطی هوشمند می‌تواند در کاهش آلودگی موثر واقع شود. روزهای آلودگی هوا، به نوعی فرصتی است برای بازنگری در شیوه‌های زندگی خود و هم‌دلی با طبیعت. در این روزها، ما نه تنها با نفس خود، بلکه با آینده‌مان روبه‌رو هستیم. باید برای نسل‌های آینده نیز هوای پاک به ارمان بیاوریم.

در کنار چالش‌های روزهای آلودگی هوا، فرصتی نیز برای تغییر و تحول نهفته است. برای آنکه بتوانیم به بهترین نحو از این روزها استفاده کنیم، باید نگاه‌مان را تغییر دهیم و از این بحران‌ها به‌عنوان یک انگیزه برای رشد و آگاهی بهره‌برداری کنیم. به این معنا که: فرصتی برای بازنگری در سبک زندگی: این روزها به ما یادآوری می‌کنند که سبک زندگی‌مان تا چه اندازه بر محیط زیست تأثیرگذار است. می‌توانیم از این وضعیت به‌عنوان فرصتی برای بازنگری در انتخاب‌های روزانه خود استفاده کنیم. کاهش مصرف انرژی، استفاده از وسایل نقلیه عمومی، پرهیز از استفاده بی‌رویه از وسایل آلاینده و حتی انتخاب مواد خوراکی کم‌هزینه‌تر و پایدارتر می‌تواند به تغییرات مثبتی منجر شود. به جای آنکه به آلودگی‌ها به چشم یک تهدید نگاه کنیم، می‌توانیم آن‌ها را به‌عنوان انگیزه‌ای برای حرکت به سوی سبک‌تر شدن و سالم‌تر زیستن ببینیم.

افزایش آگاهی عمومی و اقدام‌های جمعی: در روزهای آلودگی هوا، ما می‌توانیم از ظرفیت جوامع محلی برای افزایش آگاهی عمومی و اقدام‌های جمعی استفاده کنیم. سازمان‌های مردم‌نهاد، گروه‌های محیط‌زیستی و حتی مدارس می‌توانند در روزهای

را از دست داده و به سلامت انسان‌ها و محیط زیست آسیب می‌زند. این آلودگی‌ها می‌توانند شامل ذرات معلق (PM ۲.۵ و PM ۱۰)، گازهای مضر مانند دی‌اکسید نیتروژن (NO۲)، دی‌اکسید کربن (CO۲)، و سولفور دی‌اکسید (SO۲) باشند. این ذرات و گازها می‌توانند از منابع مختلفی مانند خودروها، صنایع، سوخت‌های فسیلی و کشاورزی وارد جو شوند.

فرهنگ‌سازی برای روزهای آلودگی هوا

در روزهایی که هوای شهر، غمگین و آلوده است، ما نیازمند یک تحول در نگرش خود به محیط زیست هستیم. باید یاد بگیریم که چگونه در برابر این بحران بایستیم و با دستان خود به درمان آن کمک کنیم. فرهنگ‌سازی برای مقابله با آلودگی هوا تنها وظیفه دولت و نهادهای دیگر نیست، بلکه وظیفه هر فردی است تا در این مسیر گام بردارد. کاهش استفاده از وسایل نقلیه شخصی: در این روزها، استفاده از وسایل نقلیه عمومی و روش‌های حمل و نقل سبز مثل دوچرخه می‌تواند به کاهش آلودگی کمک کند. با این کار نه تنها به بهبود وضعیت هوا کمک می‌کنیم، بلکه گامی به سوی حفظ سلامت خود برداشته‌ایم.

استفاده از انرژی‌های پاک: استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر مثل انرژی خورشیدی و بادی به جای سوخت‌های فسیلی می‌تواند در کاهش آلودگی مؤثر باشد. این تغییر نیاز به زمان و سرمایه‌گذاری دارد، اما نتیجه آن هوای پاک و محیط زیست سالم خواهد بود. افزایش فضای سبز: درختان، گیاهان و پارک‌ها

شلوغی‌های روزمره، نوعی آرامش در میان مردم حس می‌شود، گویی جهان کلا با یک لایه از پاک‌ی و نازکی پوشیده شده است. هوا بوی تازگی می‌داد. کوچها پر از رنگ و صدای زندگی بودند.

آدم‌ها با لبخند در کنار یکدیگر راه می‌رفتند و درختان به آرامی با باد صحبت می‌کردند.

اما حالا دیگر مثل آن روزها نیست در دل روزهای سرد پاییز، وقتی برگ‌های درختان زرد و خشک به زمین می‌افتند و آسمان خاکستری رنگ می‌شود، هوای آلوده نفس‌ها را سنگین‌تر می‌کند. خیابان‌ها همچون دیواری از دود و مه سنگین می‌شوند، جایی برای پرواز پرندگان و بازی کودکان نمی‌ماند. این آلودگی‌ها همچون یک غم بی‌پایان بر دوش شهروندان و طبیعت سنگینی می‌کنند. در میانه این روزهای آلودگی، همه چیز در سکوتی بی‌روح غرق شده است. و هر از گاهی صدای سرفه‌های افراد مخصوصاً سالمندان و کودکان سکوت بی‌روح فضا را با نگرانی می‌شکند.

امروز، چهره شهرها و خیابان‌ها تغییر کرده است. دود، آلودگی، و بوی ناشی از وسایل نقلیه و کارخانه‌ها جایش را به زیبایی گذشته داده‌اند. اکنون دیگر خبری از آن برف‌های زیبا و سفید نیست و هر روز که از خواب بیدار می‌شویم، ابتدا به آسمان نگاه می‌کنیم و به‌دنبال نشانه‌ای از آلودگی هوا می‌گردیم.

آلودگی هوا چیست؟

آلودگی هوا به شرایطی اطلاق می‌شود که هوا به واسطه مواد سمی یا آلودگی‌های مختلف، کیفیت خود

طرح نو؛ گروه فرهنگ و هنر- رقیه جمالی پاییز همیشه بوی خاصی داشت؛ بوی خاک باران‌خورده و برگ‌های خیس که در هوای تازه پیچیده می‌شد و فضایی دلپذیر را در اطرافمان خلق می‌کرد. این فصل با خود آرامشی می‌آورد که گویی دنیا می‌خواست از شلوغی‌های تابستان و گرمای طاقت‌فرسای آن فاصله بگیرد. ماه آخر پاییز با تمام زیبایی‌ها و حس نوستالژیکش، همیشه پر از خاطرات شیرین بود. وقتی برگ‌های درختان رنگین می‌شدند، زمین پوشیده از لایه‌ای از برگ‌های خشک می‌شد که صدای خش‌خش زیر پاها، را به دنیای دیگری می‌برد.

وقتی که هوا کمی سرد می‌شد و شب‌ها زودتر می‌آمد، همیشه می‌رفتم و در خیابان‌های پر از برگ‌های خشک قدم می‌زدم و با برگ‌های خشکی که بر زمین ریخته بود، بازی می‌کردیم. برگ‌های رنگی جمع می‌کردیم و لای دفترچه‌ها می‌گذاشتیم.

ماه پاییز، پر از حس تازگی و نو شدن بود. مردم در این روزها بیشتر وقتشان را کنار خانواده و دوستان می‌گذراندند. بیرون از پنجره هم باد پاییزی می‌وزید و برگ‌ها رقصان به زمین می‌افتادند.

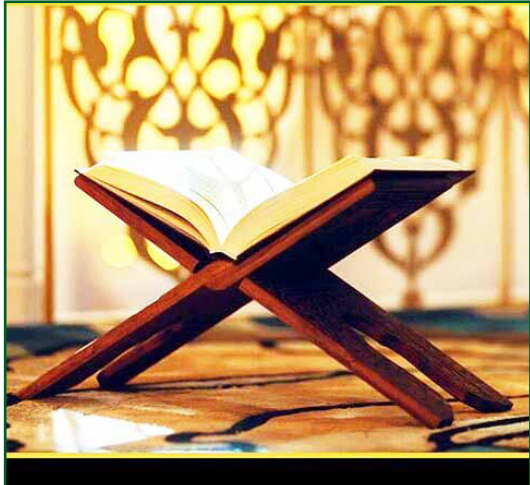
سرمای پاییز به‌هیچ‌وقت احساس غم و تنهایی نمی‌آورد، حس همدلی و شادابی فرصتی برای نزدیک‌تر شدن و گرگ خوردن دل‌ها بود. هیچ چیز مهمتر از بودن در کنار هم و لذت بردن از این هوای دلپذیر نبود.

یادش به‌خیر، روزهایی که با تمام زیبایی‌اش برف می‌بارید و آسمان را به رنگ‌های سفید و نقره‌ای می‌پوشاند. آن روزها هوا آن‌قدر پاک و زلال بود که هیچ اثری از آلودگی‌های امروز دیده نمی‌شد. برف به‌عنوان فرشته‌ای سفید و بوی تازه هوا که در ریه‌ها می‌نشست، حال و هوای دیگری به انسان می‌بخشید. وقتی در خیابان قدم می‌زدم، می‌توانستم نفس عمیق بکشم و هیچ نگرانی از آلودگی در بین نبود. درخت‌ها، کوچها، و خیابان‌ها به‌گونه‌ای تغییر می‌کردند که انگار همه‌چیز به‌طریقی دوباره متولد می‌شد.

مردم در آن روزها برخوردی دیگرگونه داشتند؛ در کوچها، هیچ نشانه‌ای از آلودگی یا دود ماشین‌ها نبود. نگرانی آلودگی هوا برای کسی مفهومی نداشت.

مردم در روزهای سرد هم با شوق بیشتری بیرون می‌رفتند، جای داغ می‌خریدند، و در کنار هم لحظاتی را برای گفتگو سپری می‌کردند. صدای خنده‌های بلند بچه‌ها که برف بازی می‌کردند و هیجان بهاری که در دل‌ها بود، فضای شهر را پر می‌کرد. حتی در

چهار ستون پایداری انسان و جامعه در نگاه سوره احزاب

طرح نو؛ زهرا ژرفی مهر:

جهان امروز، صحنه‌ی تلاطم اندیشه‌ها و هیاهوی نیازهای بی‌پایان انسان است؛ جایی که معنا، زیر فشار سرعت و مصرف، گم می‌شود و آرامش، امری کمیاب می‌گردد. در چنین فضای آشفته، آموزه‌های الهی نه پناهگاه عاطفه، بلکه نقشه‌ی بازسازی عقل و جان‌اند. سوره‌ی مبارکه احزاب با چهار فرمان روشن تقوا، پرهیز از پیروی کافران و منافقان، اطاعت از وحی و توکل بر خداوند الگوی انسانی را معرفی می‌کند که ایستادگی را از ایمان می‌آموزد و ثبات را از یقین می‌گیرد؛ الگویی که هر جامعه‌ی مؤمن برای بقا و بالندگی بدان محتاج است. نخستین فرمان، خداترسی؛ جوهر آرامش و استقلال درونی انسان است. آن‌کس که از خدا می‌ترسد، از هیچ قدرت زمینی بیم ندارد. تقوا یعنی احساس حضور مداوم خداوند در تصمیم‌های روزمره؛ در کار،خانواده، قضاوت درباره دیگران و… جامعه‌ای که تقوا در آن زنده باشد، دیگر رشوه و ریا و ترس از نگاه مردم در آن جایی ندارد. در زمانه‌ای که ارزش‌ها گاه قربانی منفعت می‌شوند، یادآوری تقوا یعنی بازگرداندن معیار حقیقت به متن زندگی است.این مفهوم، در سطح اجتماعی به معنای بازسازی «وجدان عمومی» است؛ همان سرمایه‌ی اخلاقی که صداقت را از شعار به رفتار بدل می‌کند. تقوا، ریشه‌ی شجاعت گفتن حقیقت و بنیاد اصلاح جمعی است.

فرمان دوم، نافرمانی از کافران و منافقان است؛ آن هشدار روشنگر قرآن که می‌فرماید «از کافران و منافقان اطاعت مکن». این جمله کوتاه، سنگ‌بنای استقلال اندیشه است. اطاعت نکردن از آنان یعنی نپذیرفتن سلطه‌ی اندیشه‌های فریبنده و حفظ مرز ایمان و هویت است.

در جامعه‌ی امروز، مصداق‌های این فرمان فراوانند؛ فشار فرهنگی، تقلید کورکورانه و سکوت در برابر نفاق اجتماعی است. نافرمانی از منافقان یعنی هوشیاری در برابر دوگانگی‌ها و بازی‌های قدرت، همان جایی که صداقت باید معیار رفتار ما باشد. در سطح فرهنگی، این نافرمانی نوعی مقاومت فکری است؛ مقاومتی در برابر نفوذ ظواهر بی‌ریشه و پاسداری از کرامت اندیشه در میان هیاهوی رسانه‌ها و الگوهای وارداتی است. نفاق از کمیود صداقت زاده می‌شود؛ بنابراین، ریشه‌ی این فرمان در تربیت شفافیت نهفته است.

سومین فرمان، پیروی از وحی است؛ دستور پیامبر که مامور شد تنها از وحی الهی پیروی کند و جز حقیقت الهی بر زبان نیاورد. برای انسان امروز، این آموزه یادآور ضرورت اتصال به منبعی ثابت در جهانی سیال و پریهاوست. در سیل اطلاعات و اخبار، صدای وحی ترازوی شناخت حقیقت می‌شود؛ سرچشمه‌ای که دروغ و منفعت آن را نمی‌آلاید. پیروی از وحی، یعنی داشتن لنگر معنا در طوفان داده‌ها، تا عدالت و روشنی و معنا جهت‌گیری روح جامعه را تعیین کنند. اگر وحی در سیاست، اقتصاد و فرهنگ جاری نشود، این سه حوزه به تکرر بی‌جهت و سردرگمی فرو می‌روند.

چهارمین فرمان، توکل بر خداوند است؛ تکیه‌گاهی مطلق که فرو نمی‌ریزد. انسان ذاتاً نیازمند پناه است؛ خانواده، شغل و حکومت تنها تکیه‌گاه‌هایی موقت‌اند. اما توکل، امید به نقشه‌ی الهی پس از تلاش انسانی است. این باور، روح جامعه را از ترس و بی‌اعتمادی می‌رهاند و تاب‌آوری جمعی می‌آفریند. جامعه‌ای متوکل، در بحران‌های اقتصادی نیز فرو نمی‌ریزد؛ زیرا مردم در ژرفای ایمان خود می‌دانند که تکیه‌گاه حقیقی آنان نه قدرت، که لطف خداست. توکل، پیونددهنده‌ی سه فرمان دیگر است؛ بی‌آن، تقوا به ترس بدل می‌شود، نافرمانی به انزوا، و پیروی از وحی به خشکی انتزاعی است.

این چهار فرمان الهی تقوا، استقلال فکری، تبعیت از حقیقت، و توکل چارچوبی جامع برای زیست معنوی در جهان پرآشوب امروز است. سوره احزاب با این ساختار، الگویی برای انسان مدرن فراهم می‌کند؛ انسانی که می‌خواهد در میان آشوب معنا، دوباره مرکز خویش را بازیابد.

در پایان، اگر ذره‌ای از نور این چهار گوهر در ذهن و رفتارمان جاری باشد، هیچ قدرت و طوفانی نمی‌تواند ما را از مسیر انسانیت دور سازد. این آیات و فرمان‌ها، نه‌تنها یادآور ایمان، بلکه درس امید، پایداری و بازگشت به معنا هستند؛ همان معنا که انسان را به آرامشی آسمانی و جامعه را به ثباتی اخلاقی فرامی‌خواند.

گزارش

طرح نو؛ جمشید پوراسمعیل نیازی بخش ششم و پایانی

۱۰- جمع‌بندی کل تحولات

در طول دو تا سه سال اخیر، خاورمیانه شاهد مجموعه‌ای پیچیده از تحولات ژئوپلیتیکی، نظامی و سیاسی بوده است که تأثیر مستقیم و غیرمستقیم بر امنیت، ثبات و ساختار قدرت منطقه گذاشته است. تحلیل این تحولات نشان می‌دهد که تعامل میان محور مقاومت، فشارهای بین‌المللی و منطقه‌ای، و اقدامات نظامی، شبکه‌ای از رقابت‌ها و بازدارندگی‌های متقابل را شکل داده است. این تحولات را می‌توان در پنج محور اصلی بررسی کرد:

الف- محور مقاومت و نفوذ ایران: برای درک بهتر تحولات اخیر، ضروری است نگاهی به ریشه‌های تاریخی و شکل‌گیری محور مقاومت و نفوذ ایران داشته باشیم. تجربه جنگ‌های ۱۹۶۷ و ۱۹۷۳ و همچنین بحران‌های پس از انقلاب اسلامی و جنگ ایران و عراق، زمینه‌ساز شکل‌گیری گروه‌های نیابتی و شبکه‌های مقاومت منطقه‌ای شد. ایران با ایجاد و حمایت از گروه‌های مانند حزب‌الله لبنان و حشد الشعبی عراق، توانست عمق راهبردی خود را در خاورمیانه توسعه دهد و ظرفیت عملیاتی خود را حتی در شرایط فشار نظامی و سیاسی حفظ کند. این پیش‌زمینه تاریخی، درک اثر حملات اخیر و پاسخ‌های ایران و محور مقاومت را تسهیل می‌کند و نشان می‌دهد که نفوذ تهران در منطقه، محصول ترکیبی از سرمایه‌گذاری طولانی‌مدت سیاسی، نظامی و فرهنگی است.

ایران با حمایت مستمر از گروه‌های نیابتی شامل حزب‌الله لبنان، حشد الشعبی عراق، حوثی‌های یمن و گروه‌های فلسطینی، توانسته است حتی در شرایط فشار شدید نظامی، عملیات و نفوذ منطقه‌ای خود را حفظ کند. حملات رژیم تروریستی و آمریکا شامل حذف چهره‌های کلیدی، عملیات پهبادی و موشکی و جنگ سایبری، به کاهش هماهنگی و توان عملیاتی گروه‌های نیابتی در کوتاه‌مدت منجر شد. با این حال، بازسازی سریع فرماندهان و سازمان‌دهی مجدد نشان داد که محور مقاومت توانسته است اثرات فشار دشمن را محدود سازد و حضور خود را در جبهه‌های مختلف حفظ کند.

ب- جنگ‌ها و فشارهای مستقیم: جنگ شش‌روزه ۱۹۶۷ (میلادی) نقطه‌ی عطفی در تاریخ خاورمیانه بود که با اشغال بلندی‌های جولان، کرانه‌ی باختری، غزه و صحرای سینا توسط رژیم تروریستی، زمینه‌ساز ظهور محور مقاومت شد. در مقابل، جنگ ۱۲ روزه‌ی ایران و رژیم تروریستی نمونه‌ای از ترکیب عملیات هوایی، موشکی، سایبری و روانی بود که به تأسیسات هسته‌ای و نظامی ایران آسیب رساند. پاسخ ایران شامل جایگزینی فرماندهان و حملات موشکی متقابل بود که نشان‌دهنده‌ی سطح پیچیدگی جنگ‌های مدرن و تهدید چندلایه علیه تهران است. این تحولات، توازن قدرت کوتاه‌مدت را تحت تأثیر قرار داد و ضرورت بازسازی سریع شبکه‌های فرماندهی محور مقاومت را آشکار ساخت.

ج- وضعیت کشورهای کلیدی منطقه: سوریه: سقوط رژیم بشار اسد در ۱۷ آذر ۱۴۰۳ (۸ دسامبر ۲۰۲۴)، پس از حمایت گروه‌های مخالف و مداخله‌ی خارجی، موجب بی‌ثباتی منطقه‌ای و کاهش نفوذ زمینی ایران شد. با این حال، محور مقاومت با بازسازی شبکه‌های لجستیکی و نیابتی، توانست حضور خود را حفظ کند و خطوط ارتباطی و تأمین خود را بازسازماندهی نماید. یمن: مقاومت حوثی‌ها در برابر ائتلاف غربی به رهبری عربستان، با حمایت اطلاعاتی و تسلیحاتی ایران، توان بازدارندگی نسبی محور مقاومت را نشان داد و اهمیت یمن در کنترل مسیرهای دریایی و امنیت منطقه‌ای را برجسته ساخت. موفقیت‌های نسبی حوثی‌ها همچنین به افزایش روحیه و اعتبار محور مقاومت کمک کرد و نشان داد که نفوذ ایران در مسیرهای استراتژیک همچنان قابل توجه است.

د- نقش ایالات متحده و سیاست‌های جهانی: سیاست‌های فشار حداکثری دولت ترامپ، ترکیبی از عملیات نظامی مستقیم، تهدید روانی و فشار دیپلماتیک بود. حملات آمریکا به تأسیسات هسته‌ای ایران در فردو، نظنز و اصفهان، همراه با حمایت کنگره و هماهنگی با متحدان منطقه‌ای، نمونه‌ای از استراتژی ترکیبی برای

محدود کردن برنامه هسته‌ای و توان نیابتی ایران بود. این اقدامات، ایران را در وضعیت تهدید دائمی قرار داد و نشان داد که ایالات متحده آماده ورود مستقیم برای مهار نفوذ ایران است.

ه- فشار بین‌المللی و منطقه‌ای: فشارهای دیپلماتیک اقتصادی از سوی اتحادیه‌ی اروپا، شورای همکاری خلیج فارس و کشورهای منطقه، ایران را موظف به محدودسازی برنامه‌ی موشکی، همکاری با آژانس انرژی اتمی و پایان اشغال جزایر اماراتی نمود. این فشارها موجب تشدید رقابت‌های منطقه‌ای، افزایش تنش و جنگ‌های نیابتی شد و در کوتاه‌مدت توان بازدارندگی ایران را تحت فشار قرار داد. با این حال، تهران همزمان شبکه‌های نیابتی و سامانه‌های خود را بازسازی کرد و نشان داد که فشارهای خارجی، اگرچه مؤثر در کوتاه‌مدت، نمی‌تواند نفوذ و توان عملیاتی بلندمدت ایران را به‌طور کامل محدود کند.

نتیجه‌گیری کلی:

تحولات ۲۰۲۳-۲۰۲۵ نشان دادند که خاورمیانه وارد مرحله‌ای از رقابت امنیتی چندسطحی شده است که در آن اقدامات نظامی، فشار دیپلماتیک، عملیات نیابتی و هماهنگی منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای به‌طور همزمان شکل‌دهنده‌ی توازن قدرت هستند. محور مقاومت و ایران با بهره‌گیری از ظرفیت‌های نیابتی و بازسازی سریع شبکه‌ها، توانستند اثرات فشارهای مستقیم را کاهش دهند، در حالی که فشارهای ترکیبی آمریکا، اروپا و شورای همکاری خلیج فارس موجب محدودسازی کوتاه‌مدت و بازدارندگی روانی شد. این وضعیت، خاورمیانه را به میدان جنگ‌های سایه و رقابت راهبردی چندسطحی بدل کرده و نشان می‌دهد که هر اقدام نظامی یا دیپلماتیک، می‌تواند پیامدهای گسترده و متقابل داشته باشد.

۱۱- آینده‌پژوهی و سناریوهای محتمل در خاورمیانه

با توجه به مجموعه تحولات اخیر، از جمله جنگ ۱۲ روزه ایران و رژیم تروریستی، سقوط رژیم سوریه، مقاومت یمن، فشارهای ترکیبی آمریکا و ائتلاف‌های منطقه‌ای و بین‌المللی، آینده‌ی خاورمیانه در مسیر پیچیده‌ای قرار گرفته است. تحلیل روندها نشان می‌دهد که پنج سال آینده منطقه ممکن است تحت تأثیر چند سناریوی کلیدی قرار گیرد که هر یک پیامدها و چالش‌های متفاوتی دارند.

الف- سناریوی ادامه بی‌ثباتی و جنگ‌های نیابتی با وجود فشارهای گسترده‌ی سیاسی، اقتصادی و نظامی، محور مقاومت و گروه‌های نیابتی ایران توانسته‌اند انعطاف عملیاتی خود را حفظ کنند. این گروه‌ها قادر خواهند بود حملات محدود علیه اهداف رژیم تروریستی و متحدان منطقه‌ای انجام دهند و از طریق عملیات نیابتی، فشار روانی و محدود کردن دسترسی دشمنان، نقش خود را در حفظ نفوذ ایران ایفا کنند. در این سناریو، تشدید جنگ‌های نیابتی در لبنان، عراق، سوریه و یمن به یک الگوی مستمر تبدیل می‌شود. گروه‌های مقاومت، با بهره‌گیری از شبکه‌های لجستیکی و اطلاعاتی، قادر خواهند بود عملیات محدود را در فواصل زمانی کوتاه انجام دهند و به این ترتیب ثبات مرزها و امنیت داخلی کشورهای همسایه به شدت تحت فشار قرار می‌گیرد. این روند موجب افزایش بحران‌های انسانی نیز خواهد شد، از جمله موج مهاجرت، کمبود منابع و فشار اقتصادی بر جمعیت محلی.

از منظر دیپلماسی، ادامه بی‌ثباتی، مدیریت بحران را برای قدرت‌های منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای پیچیده‌تر می‌کند و نیازمند انعطاف‌پذیری در راهبردهای امنیتی و اقتصادی است. به عبارت دیگر، این سناریو نشان می‌دهد که توان محور مقاومت در مقابله با فشارهای خارجی، ترکیبی از ظرفیت بازسازی سریع، شبکه‌های نیابتی و انعطاف سیاسی است.

ب- سناریوی مهار ایران و محدودسازی محور مقاومت

فشارهای ترکیبی نظامی، اقتصادی و دیپلماتیک از سوی آمریکا، رژیم تروریستی، شورای همکاری خلیج فارس و اتحادیه اروپا، می‌تواند نفوذ ایران در منطقه را کاهش دهد و توان موشکی و هسته‌ای آن را محدود کند. این سناریو بر استمرار تحریم‌ها، حملات محدود نظامی و کنترل گروه‌های نیابتی ایران متمرکز است.

در کوتاه‌مدت، این سناریو منجر به کاهش هماهنگی عملیاتی گروه‌های وابسته به تهران و محدود شدن توان بازدارندگی محور مقاومت می‌شود. با این حال، واکنش‌های متقابل ایران و نیروهای نیابتی می‌تواند موجب افزایش تنش‌ها و بی‌ثباتی موقت گردد. ایران ممکن است با بازتعریف شبکه‌های نیابتی و بازسازی توان عملیاتی خود، به مقابله با فشارها بپردازد و بخشی از نفوذ منطقه‌ای خود را حفظ کند.

این سناریو همچنین نشان‌دهنده‌ی اهمیت همزمان به کارگیری ابزارهای مختلف مهار است؛ یعنی ترکیب دیپلماسی فعال، عملیات محدود نظامی و هماهنگی با متحدان منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای. تجربه نشان می‌دهد

شنبه ۸ آذر ماه ۱۴۰۴ - سال نوزدهم - شماره ۳۴۵۱

تحلیل تحولات ۲۰۲۳-۲۰۲۵ و آینده‌پژوهی محور ایران و مقاومت؛

خاورمیانه در بحران و رقابت

و متحدانش قادرند با حفظ انسجام نسبی، فشارهای مستقیم را مدیریت و تهدیدهای خارجی را تعدیل کنند. پیچیدگی و تأثیرات نظامی جنگ‌ها: حملات مستقیم رژیم تروریستی و آمریکا، شامل جنگ ۱۲ روزه و حملات پهبادی و موشکی به تأسیسات هسته‌ای ایران، توان عملیاتی و بازدارندگی محور مقاومت را در کوتاه‌مدت کاهش داد. با این حال، بازسازی سریع فرماندهان، سامانه‌های دفاعی و شبکه‌های نیابتی نشان داد که اثرات بلندمدت این فشارها محدود بوده و ایران و متحدانش توانایی بازگشت سریع به وضعیت عملیاتی را دارند. این موضوع نشان‌دهنده پیچیدگی جنگ‌های مدرن چندلایه است، جایی که فشار مستقیم، تهدید روانی و عملیات سایه‌ار همراه همزمان اعمال می‌شود اما پاسخ و بازسازی طرف مقابل نیز با سرعت انجام می‌گیرد.

بی‌ثباتی سیاسی و نظامی در کشورهای کلیدی: سقوط رژیم بشار اسد، ادامه‌ی جنگ داخلی و حضور گروه‌های مخالف، همراه با مقاومت موفق حوثی‌ها در یمن، نشان‌دهنده‌ی نقش حیاتی بازیگران محلی در بازدارندگی و تأثیرگذاری بر تحولات منطقه‌ای است. این شرایط، پیچیدگی‌های امنیتی و رقابت قدرت‌ها را افزایش داده و امکان واکنش‌های غیرقابل پیش‌بینی را در عرصه‌های نظامی و دیپلماتیک بالا برده است. کشورهای منطقه مجبور شده‌اند ضمن مدیریت مرزها، راهبردهای تعامل و فشار چندجانبه را همزمان اجرا کنند.

رویکرد نهامی و فشار چندلایه آمریکا و متحدان: سیاست فشار حداکثری دولت ترامپ، شامل حملات نظامی مستقیم، عملیات اطلاعاتی و سایبری، حمایت دیپلماتیک از متحدان و هماهنگی با اتحادیه‌ی اروپا و شورای همکاری خلیج فارس، ایران را در وضعیت تهدید دائمی قرار داد و توان بازدارندگی کوتاه‌مدت آن را محدود کرد. این اقدامات نشان داد که آمریکا آماده‌ی ورود مستقیم به بازی‌های منطقه‌ای است و نه صرفاً نقش میانجی یا ناظر را ایفا می‌کند. در عین حال، احتمال شکل‌گیری اجماع بین‌المللی و منطقه‌ای علیه ایران، پیامدهای گسترده‌ی امنیتی، اقتصادی و سیاسی برای منطقه و فرامنطقه دارد.

پیچیدگی سناریوهای آینده: تحلیل روندهای اخیر نشان می‌دهد که خاورمیانه با سه سناریوی اصلی مواجه است:

الف- ادامه‌ی بی‌ثباتی و جنگ‌های نیابتی: محور مقاومت و گروه‌های نیابتی ایران قادر خواهند بود حملات محدود و عملیات روانی علیه اهداف رژیم تروریستی و متحدان منطقه‌ای انجام دهند، که موجب تداوم بی‌ثباتی، بحران‌های انسانی و پیچیدگی دیپلماسی منطقه‌ای خواهد شد.

ب- مهار ایران و محدودسازی محور مقاومت: فشارهای ترکیبی نظامی، اقتصادی و دیپلماتیک می‌تواند توان بازدارندگی ایران و گروه‌های نیابتی آن را کاهش دهد. با این حال، واکنش‌های متقابل ایران احتمال افزایش تنش‌ها و بی‌ثباتی موقت را افزایش می‌دهد.

ج- تشکیل توافق یا بازتعادل منطقه‌ای: امکان شکل‌گیری توافقی‌های دوجانبه یا منطقه‌ای با میانجیگری قدرت‌های جهانی وجود دارد. این سناریو می‌تواند موجب کاهش تنش‌ها، تثبیت مرزها و فرصت‌های همکاری منطقه‌ای شود، اما نیازمند اعتمادسازی و کاهش اقدامات تحریک‌آمیز است و در صورت شکست توافقی‌ها، بازگشت بحران‌ها محتمل است.

تشکیل اجماع نظامی و سیاسی علیه ایران، هرچند می‌تواند نفوذ و توان هسته‌ای و موشکی آن را محدود کند، اما خطر واکنش‌های شدید، جنگ‌های نیابتی و بحران‌های ناگهانی را نیز افزایش می‌دهد. پیام نهایی: جمع‌بندی کلی نشان می‌دهد که تحلیل دقیق و مداوم روندهای منطقه‌ای و سناریوهای احتمالی برای تصمیم‌گیرندگان داخلی و خارجی، حیاتی و ضروری است. خاورمیانه در دوره‌ی ۲۰۲۵-۲۰۳۰ با پیچیدگی استراتژیک بالا، رقابت چندجانبه و خطر بحران‌های ناگهانی مواجه خواهد بود و تصمیمات سیاسی، نظامی چندجانبه و پیش‌بینی واکنش‌های متقابل اتخاذ شود. علی‌الخصوص باید این نکته را نیز مدنظر قرار داد که رژیم اشغالی به همراه کشورهای اروپایی و آمریکا به دنبال آن هستند که با تکیه بر عملیات روانی و جنگ سایبری، افکار عمومی ملت ایران را علیه نظام جمهوری اسلامی برآشفته و با کشاندن مردم یا حداقل شبکه‌ای از هواداران خود به خیابان‌ها، بستری برای نامی و احتمالاً عملیات نظامی با تعریف حمایت از مخالفین نظام فراهم سازند. این شیوهی ترکیبی - اغتشاش از درون و حمله نظامی از بیرون - به زعم دشمنان ایران می‌تواند منجر به فروپاشی نظام سیاسی ایران از درون و روی کار آمدن دست‌نشانده‌های مطیع غرب گردد. در همین راستا، موضوع نفوذ را می‌توان در میان مسئولین، مدیران، سیاستپون و... مد نظر قرار داده و کودتایی نظامی یا سیاسی را علیه حاکمیت متصور شد با این تفاوت که در صورت وقوع کودتای خزنده غربی، احتمال چند دستگی و بی‌ثباتی داخلی ایران برای سال‌های متمادی نیز قابل پیش‌بینی است.

استاندار آذربایجان غربی عنوان کرد؛

خدمت بی منت؛ ایثار و مسئولیت پذیری؛ بارزترین ویژگی بسیج

طرح نو؛ گروه خبر
استاندار آذربایجان غربی گفت: خدمت بی منت، ایثار و مسئولیت پذیری بارزترین ویژگی بسیج است. رضا رحمانی در آیین بزرگداشت هفته بسیج و مراسم تجلیل از مدیران و فرماندهان برتر بسیج ادارات استان، بسیج را یکی از بزرگترین برکات انقلاب اسلامی توصیف کرده و گفت: تدبیر امام راحل (ره) در تشکیل بسیج، عامل مهمی در بقای انقلاب اسلامی بود و امروز این نهاد مردمی به درختی تنومند تبدیل شده که ثمرات آن در عرصه‌های مختلف اجتماعی، فرهنگی، امنیتی و سازندگی آشکار است.

وی در ادامه با اشاره به نقش آفرینی مثال‌زدنی بسیج در بحران‌ها و مأموریت‌های ملی چون مقابله با کرونا و اجرای طرح‌های محرومیت‌زدایی، افزود: مهم‌ترین سرمایه انقلاب، خدمت بی منت، روحیه ایثار، مسئولیت‌پذیری و حضور داوطلبانه بسیجیان است.

رحمانی همچنین با تشریح برنامه‌های جدید استان در حوزه محرومیت‌زدایی، اشتغال‌زایی و توسعه

اقتصادی، بسیج را محور سازماندهی این حرکت ملی عنوان کرده و اظهار داشت: امروز نیاز ما به تفکر بسیجی بیش از گذشته بوده و برنامه‌ریزی منسجم، هم‌افزایی منابع دستگاه‌ها و استفاده حداکثری از ظرفیت مردمی می‌تواند مشکلات معیشتی، اشتغال، مسکن و آسیب‌های اجتماعی را کاهش دهد.

استاندار آذربایجان غربی با دعوت از همه مدیران و نهادها برای حضور جدی‌تر در میدان خدمت و توسعه استان، افزود: آذربایجان غربی ظرفیت تغییر موقعیت و جهش دارد؛ به شرط آنکه موانع ذهنی و اداری کنار گذاشته شود.

رحمانی در پایان با تأکید بر اینکه بسیج در حوزه‌هایی چون مرزها، دریاچه ارومیه، محرومیت‌زدایی و پروژه‌های دانش‌بنیان می‌تواند نقش آفرین باشد، تصریح کرد: من خود را سرباز کوچکی در لشکر بسیج می‌دانم و باور دارم با سرعت‌بخشی به اقدامات، می‌توانیم تحولات ملموس برای مردم رقم بزنیم.

خبر

اولین خبرنگار اشنویه درگذشت

طرح نو؛ گروه خبر

احمد حمیدی، قدیمی‌ترین روزنامه‌نگار و خبرنگار اهل اشنویه، دار فانی را وداع گفت. وی از سال ۱۳۳۱ تا ۱۳۵۷ خبرنگار روزنامه «اطلاعات» و روزنامه «پست تهران» بود و طی ده‌ها دست‌نوشته و گزارش مطبوعاتی در این دو روزنامه، همواره مطالبات و خواسته‌های مردم شهر اشنویه را بازتاب می‌داد. به دلیل انتشار مقالات انتقادی، بارها از سوی دستگاه‌های امنیتی رژیم پهلوی مورد بازخواست و آزار قرار گرفت.

احمد حمیدی از نخستین چهره‌هایی بود که مفهوم «خبرنگاری مردمی» را در منطقه غرب کشور معنا کرد. وی با امکانات محدود، اما با عشق و وصف‌ناشدنی به قلم و صداقت، توانست صدای مردم محروم را در روزنامه‌های سراسری آن دوران منعکس کند. او تنها به عنوان یک خبرنگار، بلکه به‌عنوان معلمی دلسوز و فرهنگی فعال در رشد و آگاهی نسل جوان اشنویه نقش آفرینی کرد. بسیاری از روزنامه‌نگاران امروز منطقه، شاگردان مستقیم یا غیرمستقیم او هستند و از سبک گزارش‌نویسی و دقت در انتقال حقیقت الهام گرفته‌اند.

همکاران و اهالی فرهنگ و رسانه از وی به عنوان شخصیتی فروتن، منصف و صادق یاد می‌کنند که هیچ‌گاه دغدغه‌اش شهرت یا مقام نبود، بلکه تنها هدفش خدمت به مردم و رساندن صدای آنان به گوش مسئولان بود.

شماره آگهی: ۲۰۵۷۷۵۷ / م: ۲۰۵۷۷۵۷ - روزنامه طرح نو
شماره: ۱۴۰۴۶۰۳۰۴۰۵۰۱۱۹۰۵
تاریخ: ۱۴۰۴/۰۹/۰۲

هیأت موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی (نوبت اول)

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آیین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی برابر رای شماره ۱۴۰۴۶۰۳۰۴۰۵۰۱۱۲۸۱ - ۱۴۰۴/۰۸/۲۵ هیأت اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک مرند تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی خانم سهیلا شادمان فرزند فیروز بشماره شناسنامه ۱۸۵۴ صادره از مرند مرند بخش ۱۵ تریز خریداری از وراثت هاشمی محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۰۹/۰۸
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۰۹/۲۴
احد فعال
رئیس ثبت اسناد و املاک مرند

شماره آگهی: ۲۰۵۸۹۴۴ / م: ۲۰۵۸۹۴۴ - روزنامه طرح نو

لذا با استناد ماده ۱۴ قانون ثبت اسناد و املاک و مواد ۷۰، ۷۱ و ۸۶ و ۹۴ آیین نامه قانون ثبت به مالکین مجاور به وسیله این آگهی ابلاغ می‌شود که در روز ساعت مقرر در محل حضوری هم رسانند تا طبق مقررات نسبت به تحدید حدود اقدام گردد اعتراض برحدود و حقوق ارتقائی مطابق ماده ۲۰ قانون ثبت اسناد و املاک از تاریخ تنظیم صورت مجلس تحدید حدود به مدت ۳۰ روز پذیرفته خواهد شد و معترضین بایستی پس از تقدیم اعتراض به اداره ثبت اسناد و املاک جلفا و دریافت رسید ظرف مدت یک ماه دادخواست خود را به مرجع قضایی تقدیم نمایند در غیر این صورت متقاضیان ثبت نمایند قانونی آنها می‌تواند به دادگاه مربوطه مراجعه و گواهی عدم تقدیم دادخواست را دریافت و به اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان جلفا ارایه نمایند و این اداره بدون توجه به اعتراض عملیات ثبتی را با رعایت مقررات ادامه خواهد داد.

تاریخ انتشار: روز شنبه ۱۴۰۴/۰۹/۰۸

بهادر شیر علی زاده
رئیس اداره ثبت اسناد و املاک جلفا

مدیرکل راهداری استان خبر داد؛

ایجاد مراکز لجستیکی تخصصی در آذربایجان غربی

طرح نو؛ گروه خبر
مدیرکل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای آذربایجان غربی از فعال‌سازی مراکز لجستیکی و تخصصی در استان خبر داد و گفت: پیگیری ایجاد مرکز لجستیک تخصصی کشاورزی در ارومیه در دستور کار قرار دارد. ارسال شکرکی با اشاره به اینکه مراحل اولیه راه‌اندازی نخستین لجستیک تخصصی مصالح در ایستگاه ریلی تقده انجام و این پروژه بزودی آغاز خواهد شد، گفت: سایر مراکز لجستیکی نیز متناسب با ظرفیت شهرستان‌ها و مرزهای استان راه‌اندازی خواهند شد.

طرح نو؛ گروه خبر
مدیرکل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای آذربایجان غربی از فعال‌سازی مراکز لجستیکی و تخصصی در استان خبر داد و گفت: پیگیری ایجاد مرکز لجستیک تخصصی کشاورزی در ارومیه در دستور کار قرار دارد. ارسال شکرکی با اشاره به اینکه مراحل اولیه راه‌اندازی نخستین لجستیک تخصصی مصالح در ایستگاه ریلی تقده انجام و این پروژه بزودی آغاز خواهد شد، گفت: سایر مراکز لجستیکی نیز متناسب با ظرفیت شهرستان‌ها و مرزهای استان راه‌اندازی خواهند شد.

وی افزود: هم‌اکنون ۳۴

با همکاری بسیج و مردم انجام شد؛

آبرسانی به روستای صعب‌العبور لاجان

طرح نو؛ گروه خبر
به همت بسیج سازندگی آذربایجان غربی با مشارکت مردم طرح آبرسانی به روستای صعب‌العبور لاجان در ارومیه به بهره‌برداری رسید. امام جمعه لاجان در آیین بهره‌برداری این طرح، اظهار کرد: با بهره‌برداری از پروژه آبرسانی روستای لاجانی، یکی از مهم‌ترین مطالبات اهالی این منطقه پس از سال‌ها کمبود آب برطرف شد. ماموستا عثمان یوسفی با اشاره به اینکه سال‌های گذشته روستاییان به دلیل کمبود منابع آبی ناچار به استفاده از چشمه‌ها و کانی‌های طبیعی بودند، اظهار کرد: با شروع دوره خشکسالی، این منابع نیز خشک شد و اهالی با مشکلات جدی در تأمین آب آشامیدنی مواجه بودند. وی خاطر نشان کرد: تکمیل این

پروژه حاصل همت بسیج سازندگی، همکاری اهالی روستا و تلاش دهباری بوده است. امام جمعه لاجان ضمن تقدیر از تمامی افراد و گروه‌هایی که در این طرح از نظر فکری، اجرایی و خدماتی همکاری کردند، اظهار کرد: خدمات‌رسانی به مناطق روستایی، مرزی و عشایری باید مورد توجه جدی قرار گیرد تا ساکنان این مناطق با آرامش و ثبات در محل زندگی خود بمانند چراکه عشایر از سرمایه‌های ارزشمند انقلاب و از اقشار مهم جامعه که نیازمند حمایت مستمر هستند. وی به بهبود زیرساخت‌های رفاهی روستا نیز اشاره کرد و گفت: پس از تأمین آب، برق و آغاز طرح گازرسانی، روند توسعه زیرساخت‌ها مطلوب بوده و انتظار می‌رود شرایط زندگی اهالی بیش از پیش ارتقا یابد.

شماره آگهی: ۲۰۲۹۱۲۰ / روزنامه طرح نو

از پلاک ۲۹- اصلی واقع در سبب بخش ۱۶ تریز واقع در آذربایجان شرقی بخش حوزه ثبت ملک شیبتر محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۰۸/۲۰
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۰۹/۰۸

محمد خاکپور اقدم
رئیس ثبت اسناد و املاک شیبتر

شماره آگهی: ۲۰۵۸۹۴۴ / م: ۲۰۵۸۹۴۴ - روزنامه طرح نو

آگهی تحدید حدود اختصاصی اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان جلفا

پیرو آگهی به شماره ۱۴۰۴/۱۲/۲۵۲۰-۱۴۰۴/۰۵/۰۱ و به موجب ماده ۱۴ قانون ثبت اسناد و املاک تحدید حدود اختصاصی و ماده ۱۳ قانون تعیین تکلیف اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی املاک ذیل در ساعت ۹ صبح روزهای معینه در محل وقوع ملک شروع و به عمل خواهد آمد:

آگهی از شماره‌های فرعی قریه حیدر کلی پلاک ۱۶- اصلی بخش ۱۳ تریز

۱- پلاک ۲۵۹ فرعی مفروزی از پلاک ۱۶ اصلی بنام های نادر و صابر و سلطانی و سریه و رقیه فرزندان نوروز همگی شهرتاً سلطانی و معصوم فرزند عبدالغلی شهرت تهوموسی و راضیه و راحله و مرزیه و افسانه فرزندان معصوم همگی شهرتاً تهوموسی به طریق سهم الارث شرعی مقدار ۱۲۹ سهم مشاع از ۳۸۴ سهم شش‌انداز یک قطعه زمین مزروعی.

تاریخ تحدید حدود: روز ۱۴۰۴/۰۹/۲۹

صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر: دکتر محمدرضا ربانی

آدرس تبریز: خیابان امام – مابین چهارراه منصور و میدان ساعت – جنب مسجد کبود

مجمع تجاری ابریشم – طبقه اول – واحد شماره ۹ شماره تماس: ۲۵۲۴۱۹۵۲

آدرس ارومیه: ابتدای خیابان سرداران ۱- پ ۲۲- طبقه ۳- واحد ۱۱

تلفکس: ۰۴۴-۳۲۲۴۸۵۸۸

لینتوگرافی و چاپ: شاخه سبز

طرح نو

رتبه ۳ در طرح رتبه بندی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

سفر وزیر اقتصاد به شمال غرب و گام تازه دولت در تمرکززدایی اقتصادی؛

ارس؛ صحنه‌ی تحول در تصمیم

ماشین‌سازان شمال‌غرب کشور را بررسی کرد و ضمن گفت‌وگو با مهندسان و کارگران خطوط تولید، بر لزوم احیای صنایع سنگین با محوریت نوسازی تجهیزات فرسوده تأکید نمود. او ماشین‌سازی تبریز را یکی از پایه‌های تاریخی صنعت ایران خواند و آن را مستحق انتقال فناوری، تسهیلات سرمایه در گردش و بازسازی ساختار مدیریتی دانست تا این مجموعه دوباره به جایگاه سابق خود بازگردد.

۱. کارخانه تاوستیل ارس – ۳۵۳ میلیارد تومان

این پروژه با همکاری بخش خصوصی و پشتیبانی منطقه آزاد ارس، نمادی از احیای صنایع صادرات‌محور شمال‌غرب کشور است. این کارخانه با ظرفیت تولید سالانه بالا، زمینه اشتغال مستقیم صدها نفر را فراهم کرده و حلقه‌ای از زنجیره صنایع فلزی ایران در مرزهای شمال‌غرب را کامل می‌کند.

۲. پالایشگاه سوان – ۶۷۰ میلیارد تومان

پالایشگاه سوان در زمینی به وسعت ۴۰ هزار و ۹۷ مترمربع افتتاح‌شد. این مجموعه عظیم با فناوری روز و ظرفیت بالای فرآوری محصولات پتروشیمی، سهم مؤثری در تأمین مواد اولیه صنایع پایین‌دستی و ارتقای تراز تجاری منطقه دارد. این پروژه ساختاری مدرن برای تعامل تجار، تولیدکنندگان و سرمایه‌گذاران فراهم کرده است.

۳. کریدور شهدای اقتدار – ۴۴۲ میلیارد تومان

کریدور شهدای اقتدار، سومین محور افتتاحی سفر، حلقه اتصال زیرساختی تازه‌ای در منطقه آزاد ارس ایجاد کرد. این مسیر طلایی ارتباطی، نقش حیاتی در حمل‌ونقل و اتصال بخش‌های صنعتی و تجاری به گذرگاه‌های بین‌مرزی دارد و گامی در جهت تسهیل لجستیک صادرات است.

نشت‌ها و بازدیدها

حضورسید علی مدنی‌زاده، وزیر امور اقتصادی و دارایی، در آذربایجان شرقی و منطقه آزاد ارس، نه در قالب یک سفر تشریفاتی بلکه بمنزله مأموریتی میدانی و کارشناسی ارزیابی می‌شود؛ مأموریتی که با شعار محوری «تصمیم در میدان» معنا پیدا کرد.

در این چارچوب، مجموعه‌ای از نشت‌ها و بازدیدهای تخصصی با هدف ارزیابی ظرفیت‌های تولیدی، صادراتی و اصلاح سازوکارهای ارتباط دولت با بخش خصوصی برگزار شد:

۱. شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان آذربایجان شرقی

در این نشتت که با حضور استاندار، مدیران اقتصادی استان و نمایندگان اتاق‌های بازرگانی تشکیل شد، وزیر اقتصاد بر تبدیل این شورا از یک تریبون صرف به نهادی تصمیم‌ساز تأکید کرد. او مهم‌ترین مانع توسعه اقتصادی استان را «چندپارگی تصمیم‌گیری میان دستگاه‌ها» دانست و خواستار تمرکز بر حل موانع مالیاتی، بانکی و تعرفه‌ای شد. موضوعاتی چون تسهیل صدور کارت بازرگانی، رفع تعهد ارزی و کاهش بوروکراسی واردات مواد اولیه، در دستور جلسه قرار داشت.

۲. بازدید از مجموعه ماشین‌سازی تبریز
در جریان این بازدید، مدنی‌زاده وضعیت صنایع مادر و

طرح نو

رتبه ۳ در طرح رتبه بندی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

این وعده، مهم‌ترین محور تحول است؛ زیرا قانون فعلی مناطق آزاد (مصوب دهه ۱۳۷۰) با منطق «توسعه‌ی محدود و سرمایه‌پذیر» نوشته شده، نه با هدف حکمرانی مبتنی بر رقابت‌پذیری. بازنگری در آن می‌تواند مرز سنتی اداره این مناطق را از سیاست‌زدگی به سیاست‌گذاری داده‌محور جابه‌جا کند. پیامد مستقیم این اصلاح، شفاف شدن روابط بودجه‌ای، نظارتی و مالی میان سازمان‌های مرکزی و مناطق آزاد و کاهش تعارض منافع است.

۲. اجرای طرح تحول مناطق آزاد با تمرکز بر تخصص‌سازی

«تخصص‌سازی» یعنی فاصله‌گیری از مدل تقلیدی مناطق آزاد مشابه‌ساز در سراسر کشور؛ وعده‌ی وزیر نشان از درک دقیق ضرورت ایجاد هویت اقتصادی مجزا برای هر منطقه دارد. اجرای این طرح می‌تواند الگوی «مرکزیت تولید و صادرات» ارس را مشخص کند؛ مثلاً تمرکز این منطقه بر صنایع فلزی و لجستیک قفقاز؛ چنین تخصص‌سازی‌ای، از هم‌پوشانی فعالیت‌ها و رقابت منفی مناطق جلوگیری کرده و سرمایه‌گذاری هدفمند را تسهیل می‌کند.

۳. انتخاب آذربایجان شرقی به‌عنوان پایلوت تحول مناطق آزاد

انتخاب این استان به‌عنوان پایلوت، نشانه‌ی اعتماد دولت به ظرفیت مدیریتی و تولیدی شمال‌غرب کشور است. ارس از لحاظ جغرافیایی در نقطه اتصال با قفقاز و اوراسیا قرار دارد؛ بنابراین، پایلوت شدن آن می‌تواند شاخص‌های جدید حکمرانی اقتصادی، الگوی هدایت سرمایه و تعمیم سیاست‌های مالی نوین به سایر مناطق را امکان‌پذیر کند. آزمون موفق ارس، مبنای اصلاحات ملی در سیاست مناطق آزاد خواهد بود.

۴. پیگیری تأسیس بانک مستقل ویژه مناطق آزاد
نبود نظام بانکی بومی در مناطق آزاد، یکی از گره‌های دیرینه تأمین مالی است. وعده‌ی تشکیل بانک مستقل، به‌منزله‌ی شکل‌گیری یک زیرساخت پولی خودگردان خواهد بود. این بانک می‌تواند جریان سرمایه‌گذاری داخلی و ارزی را مستقیماً در منطقه مدیریت کند، ریسک انتقال وجوه را کاهش دهد و از وابستگی به بانک‌های سرزمین اصلی بکاهد. چنین نهادی، تجربه‌ای شبیه به بانک‌های لیبالیسینگ یا توسعه‌ای در مناطق ویژه آسیای جنوب شرقی خواهد بود.

۵. تعیین بانک معین برای منطقه آزاد ارس
در فاز اجرایی‌تر، تعیین یک بانک معین برای ارس گامی عملی‌تر از وعده قیل محسوب می‌شود. این بانک، رابط اصلی دولت، فعالان اقتصادی و نهادهای مالی بین‌المللی خواهد بود. نقش آن تنظیم حساب‌های ارزی، ارائه تسهیلات ویژه صادراتی و تسهیل تراکنش‌های سریع است. اگر این بانک با اختیارات تفویضی واقعی عمل کند، می‌تواند نرخ اعتماد اقتصادی در ارس را جهش دهد و یک مدل آزمایشی برای سایر مناطق ایجاد نماید.

۶. پیگیری ایجاد اتاق بازرگانی مستقل منطقه آزاد ارس
تشکیل اتاق مستقل، گامی در راستای دموکراتیزه کردن حکمرانی اقتصادی است. چنین نهادی به فعالان اقتصادی

امام حسن مجتبی (ع) :

ای بندگان خدا، پرهیزگار باشید، و بدانید که هر کس پرهیزگار باشد، خداوند او را به خوبی از فتنه‌ها و آزمایش‌ها برآورد و در کارش موفق سازد و اسباب هدایت او را فراهم نماید

شنبه ۸ آذر ماه ۱۴۰۴ – سال نوزدهم – شماره ۳۱۴۵۱

طرح نو؛ زهرا ژرفی مهر

می‌تواند مسیر نظارت اجتماعی بر عملکرد وزارت را تقویت نماید.

۱۲. صدور کارت شهروندی واحد برای

مناطق آزاد

کامل‌کننده چرخه تحول دیجیتال وعده‌های وزیر است. کارت شهروندی واحد، ابزاری برای تجمیع هویت اقتصادی، مالیاتی و بیمه‌ای فعالان مناطق آزاد خواهد بود. یکپارچه‌سازی داده‌ها از طریق این کارت، نه‌تنها تجربه کاربری سرمایه‌گذاران را تسهیل می‌کند، بلکه داده‌های قابل تحلیل برای سیاست‌گذاری هوشمند ایجاد می‌نماید. این سیاست، پلی میان فناوری، شفافیت و تسهیل خدمات عمومی در مناطق آزاد است.

دوازده وعده‌ی وزیر اقتصاد را می‌توان در سه محور راهبردی خلاصه کرد:

۱. تحول نهادی و قانون‌گذاری (وعده‌های ۱، ۲، ۳)؛
۲. اصلاح زیرساخت‌های مالی و تنظیم‌گری جدید (وعده‌های ۴ تا ۹)؛
۳. نوآوری در حکمرانی و شفافیت ارتباطی (وعده‌های ۱۰ تا ۱۲).

این سه محور، چارچوب تازه‌ای برای بازسازی اعتماد میان دولت و بازار، و تبدیل منطقه آزاد ارس به کانون آزمایشی سیاست‌گذاری اقتصادی دولت سیزدهم ترسیم می‌کنند.

تحلیل خبر نگار

سفر آبان‌ماه ۱۴۰۴ سید علی مدنی‌زاده، وزیر امور اقتصادی و دارایی، به تبریز و منطقه آزاد ارس را می‌توان در چند سطح مکمل تحلیل کرد؛ سفری که فراتر از یک بازدید اجرایی، نمود عینی دگرگونی در منطق تصمیم‌سازی اقتصادی دولت بود.

۱. اقتصاد در میدان اعتماد

این سفر بازتاب گذار دولت از تصمیم‌گیری انتزاعی به تصمیم‌سازی میدانی است. افتتاح پروژه‌هایی به ارزش یک‌هزار و چهارصد و شصت و پنج میلیارد تومان (چهارده‌هزار و شش‌صد و پنجاه میلیارد ریال)، گواه تزییق واقعی سرمایه به بطن اقتصاد منطقه و نشانه‌ای از بازگشت اعتماد سرمایه‌گذاران داخلی است. چنین تمرکزی بر «اقتصاد در میدان» می‌تواند مدل جدیدی از پیوند میان حضور دولتی و اعتماد بخش خصوصی ایجاد کند.

۲. تمرکززدایی سیاسی

تأکید وزیر بر تفویض اختیار به استانداران مرزی و اجرای دقیق قانون اداره مناطق آزاد، اقدامی بنیادین در راستای تمرکززدایی از ساختار قدرت اقتصادی است. این تغییر می‌تواند الگوی تصمیم‌گیری تهران‌محور را به مدلی بر پایه «استانداری سرمایه‌گذارمحور» بدل کند؛ مدلی که تصمیم و اقدام را در سطح استان هم‌زمان ممکن می‌سازد.

۳. اشتغال و امنیت اجتماعی

پروژه‌های افتتاح‌شده، ضمن ایجاد ظرفیت‌هایی برای هزاران شغل مستقیم و غیرمستقیم، موجب پیوند تولید با امنیت اجتماعی می‌شوند. کاهش مهاجرت اقتصادی، تثبیت جمعیت فعال در شمال‌غرب کشور و افزایش احساس تعلق نیروی کار به محل اشتغال، از آثار پایدار این سیاست‌ها به‌شمار می‌روند. در این چارچوب، اقتصاد به ابزاری برای تحکیم اعتماد و توازن منطقه‌ای بدل می‌شود.

۴. موقعیت ژئواکونومیک ارس

در مقیاس ژئواکونومیک، منطقه آزاد ارس به‌تدریج از یک گذرگاه تجاری به گره مرکزی ارتباطی ایران با قفقاز، روسیه و ترکیه تبدیل می‌شود. زیرساخت‌های صنعتی و لجستیکی نو ایجادشده، جایگاه این منطقه را در نظم جدید تجارت منطقه‌ای ارتقا می‌دهند و ظرفیت ایفای نقش در سیاست‌های اوراسیایی کشور را افزایش می‌بخشند.

در این الگو، مسیر حکمرانی اقتصادی ایران از مرکز به پیرامون منتقل می‌شود و فلسفه سیاست‌گذاری اقتصادی بر سه اصل جدید استوار است:

«میدان به‌جای مرکز، اختیار به‌جای تمرکز و اعتماد به‌جای استقرا»

منطقه آزاد ارس در چنین چارچوبی دیگر مقصد یک بازدید نیست؛ بلکه مبدأ تحولی در شیوه تصمیم‌سازی اقتصادی ایران است. نقطه‌ای که حکمرانی اقتصادی، به مرحله تجربه و اجرا گام نهاده است.